

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:



Gerbiamas svečias Švč. M. Marijos
Gimimo parapijoje – 4 psl.

- Tema: LR archyvams – 90 – 2
- Lietuvos Psichologų sąjungos naujienos – 3
- Užkibę ant 70 metų senumo jauko – 3
- Ilgametės Cicero gyventojos prisiminimas – 4
- JAV LB išlikimas – visų mūsų rūpestis (2) – 5, 9
- Dviejų lietuvių dailininkų paroda Atlanta, GA – 6
- Šventadienis – 8
- Gyvenimo kūryje (4) – 8
- „Lithuanian Mercy Lift“ veiklos 20-mečio paroda – 9
- AABS tarybos posėdis UIC – 10
- Lietuvos pokario... – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.48 LT
1 EUR — 3.45 LT

Prezidentė su Lenkijos premjeru aptarė dvišalius santykius

Briuselis (ELTA) – Europos Vadovų Tarybos (EVT) susitikime dalyvavusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė dvišalius Lietuvos ir Lenkijos santykius aptarė su šiuo metu Europos Sąjungai (ES) pirminkaujančios Lenkijos ministru pirmininku Donald Tusk.

Prezidentė su D. Tusk sutarė, jog tolesni geri kaimyniški santykiai pagrįsti tarpusavio supratimu ir partneryste, yra bendras abiejų šalių siekis. Lietuvos vadovė ir Lenkijos premjeras teigiamai įvertino rugsėjį įkurtos dvišalės švietimo ekspertų komisijos darbą.

Briuselyje taip pat įvyko Lietuvos vadovės dvišaliai susitikimai su ES ypatingąją užsienio politikos įgaliotine Catherine Ashton ir Danijos ministre pirmininke Helle Thorning-Schmidt. Su ES ypatingąją užsienio politikos įgaliotine prezidentė aptarė ES užsienio politikos ir Rytų partnerystės klausimus.

D. Grybauskaitė pasveikino naujai išrinktą Danijos premjerę. Dvi-



Prezidentė D. Grybauskaitė su Lenkijos premjeru D. Tusk sutarė, jog tolesni geri kaimyniški santykiai yra bendras abiejų šalių siekis. **Džojos Barysaitės nuotr.**

šalius Lietuvos ir Danijos santykius D. Grybauskaitė ir H. Thorning-Schmidt sutarė išsamiai aptarti artimiausiu metu, kai Danijos ministrė pirmininkė lankysis Lietuvoje.

Prezidentė D. Grybauskaitė dalyvavo EVT posėdyje Briuselyje, kuriame apsispręsta, kaip bus kovojama su skolų krize euro zonoje ir su tuo susijusiomis problemomis.

Vokietijoje pristatyti Lietuvos energetiniai projektai

Diusseldorfas (ELTA) – Premjeras Andrius Kubilius Vokietijoje, Šiaurės Reino-Vestfalijos žemėje, pristatė šiuo metu Lietuvoje vykdomus energetinius projektus, aptarė Lietuvos ir šios žemės bendradarbiavimo stiprinimo galimybes.

Svarbiausias ministro pirmininko ir jo vadovaujamos delegacijos apsilankymo Vokietijoje tikslas – LR ambasados Vokietijoje kartu su LR garbės konsulu Šiaurės Reino-Vest-

falijos federacinėje žemėje J. Gramke organizuojamas investuotojų forumas. Jame dalyvauja kelios dešimtys pačių stipriausių ir didžiausių Vokietijos bendrovių, įskaitant „ThyssenKrupp“, „Deutsche Post DHL“, „E.ON Ruhrgas“, „Metro“, ERGO, „E-Plus“ ir kitų bendrovių atstovai. Forume premjeras A. Kubilius Vokietijos įmonėms pristatė investavimo galimybes Lietuvoje ir kvietė jomis pasinaudoti. Ypač Vyriausybės vado-

vas pabrėžė išvystytą interneto ir telekomunikacijų infrastruktūrą, gerą Lietuvos įdirbį aukštųjų technologijų, biotechnologijų, nanotechnologijų, medicinos ir kitų mokslų tyrimų srityse bei aukštą darbuotojų profesionalumą ir kvalifikaciją. Po daugelio susitikimų, pokalbių bei diskusijų premjeras sakė, kad Vokietijos verslas rimtai domisi investavimo Lietuvoje galimybėmis.

New Orleans miesto meras padėkojo Lietuvai

New Orleans (LR ambasada JAV info) – New Orleans miesto meras Mitchell J. Landrieu spalio 21 d. susitikime su Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV Žygimantu Pavilioniu padėkojo Lietuvai už solidarumą po 2005 m. rugsėjį praūžusio viesulo „Katrina“ ir pasiūlytą paramą šalinant nelaimės padarinius. Lietuva buvo pasiūliusi į JAV siųsti gelbėtojus su reikiama įranga ir technika, taip pat ilgai negendančius maisto produktus ir vaistus.

Susitikimas tarp New Orleans miesto mero ir LR ambasadoriaus JAV įvyko New Orleans kovos su viesulu „Katrina“ simboliu tapusiame „Superdome“ stadione, Ž. Pavilioniui kartu su kitų Europos šalių diplomatinėjų atstovybių Washington vadovais lankantis JAV Valstybės departamento surengtoje kelionėje į Louisiana valstiją.

New Orleans meras pasidžiaugė, kad miesto taryboje dirba net dvi lietuvių kilmės atstovės. Jis pakvietė Lietuvą sustiprinti savo atstovavimą New Orleans, pažymėjęs, kad miestas garsėja savo europietišku, kultūra, ypač džiazu, vienu svarbiausių JAV eksporto-importo terminalu bei naftos, dujų ir chemijos pramone. Meras atkreipė dėmesį, kad New Orleans išikūrusios įmonės domisi ir skalūninių dujų išgavimu Lietuvoje. Ž. Pavilionis aptarė su meru galimybę Louisiana valstijoje įsteigti LR garbės konsulatą, kuris galėtų sustiprinti su šia pietine JAV valstija kultūrinius, ekonominius ir turistinius ryšius.



New Orleans miesto meras Mitchell J. Landrieu (dešinėje) susitiko su Lietuvos ambasadoriumi JAV Žygimantu Pavilioniu. **LR ambasados JAV nuotr.**

Redakcijos žodis



Artėja Visų šventųjų diena. Maldose prisiminsime išėjusiuosius, degsime žvakutes ant jų kapų. Deja, Lietuvos žiniasklaidoje vis aptinki žinutes, kurios rodo, kad su pagarba mirusiam mūsų šalyje – ne viskas gerai. Štai rašant apie autoavarijoje žuvusį Seimo narį, vos ne pirmose eilutėse būtina buvo parašyti, kad prieš keletą metų jis neblaivus vairavo automobilį. Ir tik pranešimo pabaigoje pasakyta, kad net tris kadencijas iš eilės rinkėjai į Seimą jį išrinko vienmandatėje apylinkėje (ne pagal partijų sąrašus). Dar baisiau pasityčiota iš Tėvo Stanislovo šviesaus atminimo. Dotnuvos vienuolyne, celėje, kur maldai susikaupdavo Tėvas Stanislovas, šiandien įrengta... tupykla. O štai Telšiuose iškasamas jau palaidotas žmogus ir bandoma jam (mirusiam!) atlikti egzekuciją. Klausaisi tokių žinių ir kūnas eina pagaugais. Kada išmoksime gerbti ne tik save, kitus, bet ir Anapilin išėjusius?

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pima klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: LR ARCHYVAMS – 90

Archyvai, kuriais pasitiki visuomenė

DR. RAMOJUS KRAUJELIS

kumentams saugoti suremontuoti ir įrengti 23 dideli kambariai bei du tuneliai, iš viso apie 2,000 m² ploto. Oficialia Centralinio valstybės archyvo įkūrimo data laikoma 1921 m. spalio 19 d., kai Švietimo ministras patvirtino jo statutą. Centralinis valstybės archyvas iš Valstybės archeologijos komisijos perėmė archyvų apsaugos ir globos srities funkcijas.

Kalbėdami apie modernią Lietuvos valstybę, Centralinio valstybės archyvo įsteigimą galime traktuoti, taip kaip kalbame apie 1920 m. Steigiamąjį Seimą šiuolaikinio parlamentarizmo prasme.

Visi suprantame, kad jauna valstybė turėjo daug politinių, karinio saugumo ir ekonominių rūpesčių. O skirtingų valstybių okupacinės valdžios karų, suiručių laikotarpiu dažnai nekreipdavo dėmesio į ankstesnį sukauptą dokumentinį paveldą, leidamos dokumentus išsiskaidyti arba dar blogiau – išgabendavo reikšmingiausią jų dalį. Tad turime tokią padėtį, kad dalis reikšmingiausių doku-

Šiandien, skaičiuodami jau trečiąją dešimtį po nepriklausomybės atkūrimo, mūsų archyvuose turime per 10 mln. saugojimo vienetų. Šiuo metu valstybės archyvuose dirba per 400 darbuotojų, o 1940 m. buvo 10 kartų mažiau.

mentų, tokių kaip 1918 vasario 16-osios aktas, Steigiamojo Seimo deklaracijų originalai, Prezidentūros dokumentai neišliko ar jų neturime mūsų archyvuose. Ir tokių panašumų galėtume ieškoti ir kalbėdami apie 1988–1991 m. laikotarpį, kai nebuvo surinkti arba privačiose kolekcijose atgulė įdomiausi Lietuvos sąjūdžio dokumentai, o dalis represinių institucijų dokumentų buvo išvežta iš Lietuvos.

Kita vertus, grįžtant prie Centralinio valstybės archyvo įsteigimo aplinkybių būtina paminėti, kad prie Lietuvos valstybės atkūrimo ištakų stovėjusių Jono Basanavičiaus, Vac-

Klaidų atitaisymas

Gražinos Kriauciūnienės kelionės aprašyme „Be palapinės – į Harry Potter parką“ (2011 m. spalio 6 d. ir spalio 11 d.) keliose vietose susiliejo arba iškrito keletas sakinių, arba pradingo pabaiga.

Išspausdinta: „Jo apžiūra rūpinasi pastato darbuotojas Romualdas nebuvo linkęs turu pasinaudoti, bet mums leido be užmokesčio pereiti parką ir nufotografuoti namą.“ Turėjo būti: „Pirmame pastate buvo darbuotojos, kurios tvarkė minėto namo turus. Romualdas nebuvo linkęs turu pasinaudoti, bet mums leido be užmokesčio pereiti parką ir nufotografuoti namą.“

Išspausdinta: „Šiandien prašėme autorę mums knygą pasirašyti. Grįžus namo, kai kurie pasiliko vakaroti, žiūrėti krepšinio rungtynės, o man buvo gera proga pasivyti ‘Nai-

lovo Biržiškos, Tado Daugirdo, Augustino Jaunulaičio, Eduardo Volterio ir Konstantino Jablonskio bei pirmųjų Centralinio valstybės archyvo darbuotojų (beje, įdomus faktas, kad 1921 m. archyvo pajėgos buvo išties negausios: direktorius Kazimieras Oleka, vienas archyvaras, vienas raštininkas ir sargas) dėka pavyko ne tik surinkti ir išsaugoti tai, kas liko Lietuvoje, bet ir dalį dokumentų susigražinti iš Rusijos. Dokumentai į archyvą buvo vežami vagonais, ir tikrai reikėjo didelio idirbio dokumentus sisteminti ir aprašyti, tinkamai saugoti.

Suprantama, kad per 90 metų Lietuvos archyvų struktūra saugomų dokumentų ir darbų apimtys nuolat augo. Keitėsi ir archyvo samprata visuomenėje. Šiandien, skaičiuodami jau trečiąją dešimtį po nepriklausomybės atkūrimo, mūsų archyvuose turime per 10 milijonų saugojimo vienetų (arba, kaip mes matuojame ir išverčiame į aiškesnį mato vienetą – per 100 kilometrų dokumentų, kai tuo tarp 1939 m. buvo maždaug 7 kilometrų dokumentų). Šiuo metu valstybės archyvuose dirba per 400 darbuotojų, o 1940 m. buvo 10 kartų mažiau.

Tačiau be dokumentų, kitas, ir sakyčiau, net didžiausias archyvų turtas – žmonės, darbuotojai, pasi-

šventę savo profesijai, ne vieną savo gyvenimo dešimtmetį tiesiogine to žodžio prasme atsidavę mūsų dokumentiniam paveldui išsaugojimui ir jo sklaidai mūsų visuomenėje.

Minėdami 90-metį prisimename ir sveikiname buvusius bei esamus mūsų kolegas, draugus Lietuvoje ir už jos ribų. Atsigrėždami į praeitį, neišvengiamai planuojame ateitį. Norisi tikėti, kad bendromis pastangomis išsaugosime ir praturtinsime mūsų dokumentinį paveldą, puoselėsime archyvus, kuriais visuomenė pasitiki, kurie jai reikalingi.

Dr. Ramojus Kraujelis – Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

sių vasarą.“ Turėjo būti: „Šiandien prašėme autorę mums knygą pasirašyti. Švęsdami jos pasiekimą visi nuvažiavome į Audros pasirinktą restoraną pietauti. Grįžus namo, kai kurie pasiliko vakaroti, žiūrėti krepšinio rungtynės, o man buvo gera proga pasivyti ‘Naisių vasarą’.”

Išspausdinta: „Per šią visą kelionę lyginau H. Potter vertimus skirtingomis mis.“ Turėjo būti: „Per šią visą kelionę lyginau H. Potter vertimus skirtingomis kalbomis.“

Išspausdinta: „Neaišku, iš kur ji išminties akmenį ištraukė, nes knygoje akmuo priklausė filosofui/burtininkui.“ Turėjo būti: „Neaišku, iš kur ji išminties akmenį ištraukė, nes knygoje akmuo priklausė filosofui/burtininkui ir teikė labai ilgą gyvenimą.“

Atsiprašome autorės.

Elektroniniu paštu gautos paskutinės „Psichologų naujienų“ laidos (redaktorė Airida Zavadskė) pačioje pradžioje yra pasikalbėjimas su prof. Robert A. Roe, Lietuvos psichologų kongrese skaičiusiu pranešimą apie psichologijos vaidmenį visuomenei. Įdomus jo atsakymas į klausimą, ar psichologai yra pakankamai orientuoti į visuomenę ir jos poreikius. Prof. Roe atsakė, kad esame pereinamoje stadijoje. „Istoriškai psichologų bendruomenės buvo gana trumparegiškos, jei ne užsisklendusios. Dauguma mūsų visuomeniniais reikalais domėjosi tiek, kiek reikėjo profesinei specializacijai, arba kiek buvo įdomu asmeniškai. Bet tai keičiasi, – įsitikinęs jis. – Psichologai ima suprasti, kad reikia kalbėti apie platesnius reiškinius visuomeniniame kontekste, pvz., psichikos sveikatą, skurdą, socialinę atskirtį, mokymąsi visą gyvenimą, ir kad jie turi bendradarbiauti, o ne atsiriboti nuo kitų profesijų. (...) Laikas atsisukti į visuomenę, žiūrėti ne į save, o į kitus, ne imti, o duoti.“

Įdomiai aprašomi išpūdžiai iš šių metų LPS (Lietuvos psichologų sąjunga) kongreso Kaune. Irma Rybnikova savo išpūdžius pradeda pastebėdama, kad nukryžiuotas medis Kristus auditorijos galvūgalyje, „tyliai ir kartu priekaištingai rymantis kalbėtojų užnugaryje, kantriai tveriantis powerpoint’inių skaidrių žaismą“, Teologijos fakulteto patalpoje gal buvo parinktas su kokia nors intencija. Kiek vėliau plenarinė salė, raudonu baldakimu nuklotas stalas, raudonai dryžuotas kilimas, priešakyje baltų rožių puokštė, išsirikiavusios merginos su juodomis uniformomis ir tamsiai raudonais kaklaraiščiais, apdovanojimai, įteikimai,

Lietuvos Psichologų sąjungos naujienos

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS



sveikinimo žodžiai jai priminė sovietinius laikus. „Ir tai Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. Įstabus katalikybės ir diktatūrinės simbolikos mišinys“, – pastebėjo Rybnikova.

Apie kongresą rašanti Junona Almonaitienė pastebėjo, kad kiekviena karta istoriją nori perrašyti iš naujo. Ji kreipėsi į savo *Alma mater* dėstytojus, jiems išreikšdama dėkingumą kaip šalies pilietė ir psichologė. „Jūs padarėte be galo daug, stengdamiesi išlaikyti aukštus psichologų profesionalumo standartus ir prestižą (...). Ačiū šiandien a. a. Juvencijui Lapei, kuris, kaip tuometinis dekanas, tuos aukštus standartus atnešė į atkurtąjį VDU.“ Džiaugdamasi LPS, peržengusia tradicines ribas ir pirmą kartą suruošusia suvažiavimą Kaune, ji visiems palinkėjo kai kurių kauniečių kovingą retoriką dažniau pakeisti į kavinę.

Agnė Matulaitė kelia klausimą dėl psichologų licencijavimo (labai jau akį režia tas žodis „licencijavimas“). Pagal naują planą Lietuvos psichologams reikės lankytis pas savo supervisorių (dar vienas erzinantis žodis). Toliau ji klausia, ar neužtektų profesinių asociacijų (vėl plaukus šiaušiantis žodis) narystės? Naujienlaiškyje sveikinami 23 nauji LPS nariai. Tarp jų – tik 2 vyrai. Visoje Sąjungoje yra apie keletas šimtų

narių.

Pabaigoje prisimenamas doc. dr. Juvencijus Lapė (1925–2011), LPS garbės narys, VDU socialinių mokslų fakulteto dekanas, psichologijos katedros vedėjas. Jo gyvybingumas, energingumas, meilė žmonėms išliks visų jį pažinusių širdyse. Teko jį sutikti ir man. Tada jis mandagiai kvietė pagalvoti apie atvykimą ir talką atsikuriančiam VDU.

Įdomūs dr. J. Lapės prisiminimai iš 1988 m., aprašyti straipsnyje „Psichologų draugija ir jos įtaka psichologijos raidai Lietuvoje“ („Psichologija“, 1999, nr. 19). „Atėjo 1988 metai, pilni ryžto pakilti naujam gyvenimui, atkurti laisvą Lietuvą, atsiskirti nuo pavaldumo Maskvai, užurpavusiai visas gyvenimo sritis Lietuvoje.“ Jis rašo, kad 1988 m. lapkričio 26 d. vykęs Visasąjunginės psichologų draugijos Lietuvos respublikinio skyriaus suvažiavimas prasidėjo neįprastai. Doc. E. Rimkutė, paminėdama ką tik mirusio prof. A. Gučo atminimą, apgailestavo, kad šią dieną nėra žmogaus, kuris tiek daug padarė ir visą gyvenimą ėjo į atgimimą. Šis draugijos suvažiavimas buvo audringiausias iš visų iki tol buvusių. Svarstant savarankiškos Lietuvos psichologų sąjungos steigimo klausimą prieštaraujančių nebuvo. Vyko karštos diskusijos dėl pačios atsiskyrimo nuo Visasąjunginės draugijos procedūros. Buvo nutarta įkurti

iniciatyvinę grupę, kuri galutinai paruoštų LPS nuostatus, ir pasiskelbti savarankiška organizacija. Už poros metų į tą naują LPS įstojau ir aš. Šalia akademinų reikalavimų, narys turi turėti ir Lietuvos pilietybę. Metinis narystės mokestis 70 litų. Prieš keletą metų Sąjungai priklausė vos saujelė JAV gyvenančių psichologų. Reikia manyti, kad Lietuvai išsivaikščiojant, tarp tų išvykusiųjų buvo ir psichologų, tad užsienyje gyvenančių LPS narių skaičius turbūt padidėjo.

Neseniai gavau Amerikos psichologų sąjungos (American Psychological Association, trumpai APA) metinį pranešimą su labai daug informacijos, tad jos net nebandysiu aprėpti. Tepaminėsiu, kad ši Sąjunga nuo 1970 m., kada turėjo 36,105 narių, sparčiai augo ir 2000 m. jau turėjo 152,562 narius! Jie yra pasiskirstę į 54 specialių interesų grupes. Vien pernai metais JAV universitetai suteikė psichologijos daktaro laipsnį 5,000 absolventų. Psichologija tebėra viena populiariausių studijų sričių siekiantiems bakalauro laipsnio. APA leidžia apie 30 mokslinių žurnalų. Dauguma specialių interesų grupių taip pat leidžia savo žurnalus ar biuletenius, viso irgi apie 30. Metinė narystės kaina įvairuoja, priklauso nuo turimo statuso ir priklausymo specialioms interesų grupėms. Metinė kaina sukasi apie bent 200 dolerių. Be to, kiekviena JAV valstija turi savo psichologų organizaciją su savo reikalavimais bei nario mokesčiais. Be profesinių sąjungų, kiekviena valstija taip pat turi reikalavimus profesiniams leidimams, įgalintiems savarankiškai verstis psichologijos srityje.

Prieš porą savaičių internete žaibišku greičiu tarp lietuvių pradėjusi keliauti žinutė apie tai, jog vienas didžiausių JAV dienraščių „The New York Times“ (NYT) savo puslapiuose paskelbė Theodore S. Thurston straipsnį apie lietuvių kalbą, apgavo ne vieną lengvatikį, pasitaikius progai iš karto šokantį didžiutis savo lietuviškumu (ir lietuvių kalba).

Iš karto skubu patikslinti kažkieno piktais kėslais ar tik siekiant pasilinksminti paskleistą žinią apie minimą straipsnį. Nors toks autorius kaip Theodore S. Thurston egzistuoja, informacija, jog straipsnis pasirodė NYT, skamba įtartinai. Įtarimas kyla jau vien tik perskaičius pirmą straipsnio paragrafą, kuriame lyg saldus eliksyras į lietuvių ausį liejasi kad ir toks sakinyss: „bet koks filologas gali matyti labai aiškiai, kad sanskritas, graikų ir lotyn[ų] kalbos turėjo išsivystyti iš bendro šaltinio – lietuvių kalbos“. Jei po tokio sakinio skaitančiojo akių neužtemdė įtarumo šešėlis, jis tikrai turėjo šmėkštelėti po tokio Thurston sakinio: „Mokslininkai yra pripažinę lietuvių primityvios arijų kultūros ir civilizacijos atstovais.“ Ar nekvepia tai Adolfo Hitlerio išvedžiojimais apie aukštesnę ir grynesnę arijų rasę, kuriai, atrodo, ir lietuviai per lietuvių kalbą norėjo priklausyti?

Tie, kurie nepatingėjo patikrinti skelbiamo straipsnio šaltinį, įsitikino, jog nei tokio autoriaus, nei tokio straipsnio nėra NYT elektroninėje duomenų bazėje, kuri siekia 1851 metus. Paieškoję internete sužinoję, jog straipsnis paimtas iš 1941 metais Thurston parašytos knygos „Lit-

Užkibę ant 70 metų senumo jauko

DALIA CIDZIKAITĖ



huanian history, philology and grammar” (padedant Corine Coulson). 39 puslapių knygelę išspausdino Chicago, IL veikusi leidykla „Peoples Printing Co.“ Informaciją apie šią knygą turi internetinė parduotuvė Amazon.com, tiesa, ten sakoma, jog jos nusipirkti jau negalima.

Pasidomėję dar giliau, susiduriame su plagijavimo faktu. Pasirodo, Thurston, rašydamas knygą apie lietuvių kalbą, pastarąją prilygindamas „antikininiam balto marmuro paminklui“, ištisas dalis nurašė iš kitų šaltinių, žodį „sanskritas“ be jokių skrupulų ar sąžinės priekaištų pakeisdamas žodžiu „lietuvių kalba“. Turbūt nereikia sakyti, jog toks poelgis diskreditavo jį kitų kalbininkų akyse, jau nekalbant apie tai, kad Thurston paskleistos mintys apie lietuvių kalbą neturi jokio rimto mokslinio pagrindo ir neatlaiko rimtesnės kritikos. Keista, pastebi vienas iš straipsnį demaskavusių lietuvių, kad toks tekstas į paviršių ir vėl išniro po 70 metų.

Į klausimą, kodėl, praėjus tiek metų, straipsnis ir vėl išvydo šviesą ir jau apkeliavo ne vieno lietuvių namus (tiksliau – el. pašto dėžutę), turbūt vargu ar atsakysime. Užtat į klausimą, kodėl per porą savaičių ži-

nia apie tai „Draugo“ redakciją pasiekė mažiausiai dešimt kartų, o kartą net sulaukėme telefoninio skambučio, siūlant straipsnį paskelbti ir „Drauge“, galima mėginti atsakyti.

Atrodo, jog nemaža dalis lietuvių yra įtikėję Thurston ir panašių į jį paskleistais saldžiais nuodais („Lietuvių kalba, kokia sena ji bebūtų, pasižymi nuostabia struktūra, tobulėse už sanskritą ir graikų kalbą, žodingesnė negu lotynų kalba ir nepalyginamai įmantresnė, negu bet

kuri iš paminėtų trijų“) ir bet kuria proga, ypač amerikiečių draugijoje, į dangų kelia ir šlovina savo „gryną“, „antikinę“ ir „turingą“ kalbą.

Yra ir kita priežastis. Spėju, jog daugelis šią žinutę persiuntusiųjų net neperskaitė viso straipsnio ir nežino, jog savo draugams ir pažįstamiems pasiūlė ypač prastos kokybės medžiagą. Kaip pastebi vienas skaitytojas, straipsnyje anglų kalba galima rasti nemažai nesklandžių frazių ir gana daug klaidų, vartojant artikelius. Tad ne tik savo turiniu, bet ir kalba Thurston straipsnis yra nevykęs bandymas kalbėti apie lietuvių kalbą.

Tad jei gavote ar dar gausite el. laišką su pasididžiavimą keliančia antrašte „Apie lietuvių kalbą rašo New York Times“, neužkibkite ant šio jauko – jo tikslas jus suklaidinti, o ne suteikti naujų žinių apie mūsų gimtąją, todėl gražią ir brangią, kalbą.

LAIŠKAI

OKUPUOTI, OKUPUOTI, OKUPUOTI!

Jau ne tik po Ameriką, bet ir po visą pasaulį plečiasi sąjūdis „Occupy Wall Street“. Raginama okupuoti ne tik bankus, bet ir ištisus miestus („Occupy Chicago“).

Kiekvienas protestuoja, šaukia, muša būgnus, trimituoja. Protestuojama dėl įvairiausių dalykų, kas ką sugalvoja. Jau net pasigirdo žodis „revoliucija“. Bet kas ją organizuos? Kas sukurs tą okupacinę armiją? Daug idėjų, tik nėra bendro, konkre-

taus plano. Gal tada šis sąjūdis vadinamas neturinčiu vado (leader less).

Ką gi, Amerika neturi Lenino. Kas jį atvežtų, kokių traukiniu, iš kur? Begigu buvo vežti iš Šveicarijos Rusijon per Vokietiją užplombuotu traukiniu, kai toks vadas buvo. Tad niekas nieko neokupuos, ir jokios revoliucijos nebus. Ateina šalčiai, tai ir piketai baigsis.

Bent jau tikėkimės, kad niekas neiškels šūkio „Occupy Lithuania“. Nebent Tomaszewski?

Leonardas Gogelis
Chicago, IL

TELKINIAI

Marquette Park, Chicago

Gerbiamas svečias Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje

VIDA SAKEVIČIŪTĖ

Sekmadienį, rugsėjo 25 d., rudens vėjai jau atpūtė lietu ir vėsa į Čikagą. Šiandien ypatinga šventė Marquette Park apylinkėje, ir visi keliai veda į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapiją, kur laukiamas gerbiamas svečias, Čikagos arkivyskupijos naujai paskirtas Penktojo vikariato vyskupas Andrew Wypych.



Svečias – Čikagos penktojo vikariato vyskupas Andrew Wypych.

Nuvykus prie bažnyčios, aikštė jau buvo pilnutėlė – automobilį teko pasistatyti skersai gatvės, prie McKay mokyklos. Žmonės per lietu skubiai eina bažnyčios link. Viduje po truputį pildosi suolai, šv. Mišioms prisirinko apypilnė bažnyčia.

Parapijos chorui giedant, pagrindiniu taku žengė šv. Mišių patarnautojai, skaitytojai ir koncelebrantai. Atėjus prie altoriaus, parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas

pristatė svečią – vyskupą Wypych ir buvusį parapijos kleboną prelata Joną Kuzinską. Šv. Mišių pirmą skaitinį skaitė Birutė Lukminaitė. Atliepiamąją psalmę giedojo Giedrė Sokienė. Antrą skaitinį skaitė Raimundas Masiliūnas. Jam beskaitant, į bažnyčia įėjo jauna šeima. Šeimos nariams atsisėdus, berniukas paklausė tėvelių: „Kodėl jis kalba angliškai?“ Šv. Mišios vyko lietuvių ir anglų kalbomis.

Liturgiją ypač praturtino muzika. Didingai giedojo Jūratės Lukminienės vadovaujamas parapijos choras. Gražiai skambėjo vaikučių choras, jų balseliai švelniai aidėjo per bažnyčią. Meniškai vargonavo gerai žinomas muz. Ričardas Sokas. Gražiai giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Solistės Sokienės balsas melodringai skambėjo bažnyčioje, jai giedant „Ave Maria“.

Prieš pradėdant pamokslą, vyskupas trumpai papasakojo apie savo pažintį su koncelebrantais. Jis yra dirbęs klebonu Šv. Pankracijaus parapijoje Brighton Park, o abu koncelebrantai – prel. Jonas Kuzinskas ir kun. Kelpšas – yra dirbę Šv. M. M. Nekaltojo Prasiidėjimo parapijoje Brighton Park. Tad buvę kaimynai ir vėl susitiko.

Artėjant šv. Mišių pabaigai, solistei Sokienei giedant „Ave Maria“, du vaikučiai kartu su tautiniais drabužiais apsirengusia Karolina Grauslyte padėjo gėles prie Šiluvos Marijos altoriaus. Kun. Jaunius padėjo vyskupui už atsilankymą. Jis taip pat padėjo šv. Mišių dalyviams ir visiems, prisidėjusiems prie šv.



Gražiai skambėjo vaikučių choras.

Joe Kulys nuotr.

Mišių iškilmingumo. Jis nuoširdžiai padėkojo Juozui Kuliui, kuris surengė vyskupo apsilankymą parapijoje.

Po šv. Mišių pilnoje parapijos salėje vyko pietūs. Vyskupą sveikino Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininkas Saulius Kuprys ir buvęs parapijos klebonas prel. Kuzinskas. Lietuvos vyskupų konferencijos išeivijos lietuviams delegato prel. Edmundo Putrimo atsiųstą sveikinimą perskaitė Bronė Barakauskienė. Giedraičių-Pacek šeima parodė savo muzikinius gabumus, atlikdama meninę programą. Popietės programą vedė parapijos administratorius kun. Kelpšas.

Baigiantis pietums, vyskupas pasveikino susirinkusius. Jis pasiūlydė atvykęs į šią parapiją. Svečias pagyrė, kad buvęs kleb. prel. Kuzinskas ir dabartinis administratorius kun. Kelpšas palaiko labai

gerus ryšius. Jis taip pat pastebėjo, kad parapijoje viskas labai švaru. Sakė, kad buvus klebonu, jis supranta, ką reiškia palaikyti švarą.

Baigus kalbėti, visi atsistojo ir sugiedojo „Ilgiausių metų“. Tik baigus giedoti, vyskupas pranešė, kad dar vienas asmuo norėtų kalbėti. Jis perdavė mikrofoną mažajam Domui Rašymui, kuris padėkojo visiems, kad atvyko.

Pasibaigus pietums, žmonės dar neskubėjo skirstytis. Mano draugas Jonas ir aš ėjome pakalbėti su vyskupu, kuris labai šiltai su mumis kalbėjo. Netrukus svečią apsupo ir daugiau žmonių, norintys pakalbėti su juo.

Gražiai, išpūdingai praėjo ši išskirtinė šventė. Naujasis vyskupas Švč. M. Marijos Gimimo parapiją aplankė pirmiausia. Atrodo, kad palikome jam labai gerą išpūdį.

Cicero, IL

Išpūdingas ilgametės Cicero gyventojos prisiminimas

EDVARDAS ŠULAITIS

Spalio 9 d. pamaldomis Sv. Antano bažnyčioje ir kalbomis bei vaišėmis Šv. Antano parapijos salėje buvo prisiminta ir pagerbta prieš metus spalio 7 d. amžinybėn iškeliavusi veikli Cicero lietuvių telkinio narė Olimpija Baukienė, gimusi 1931 m. vasario 25 d. Lietuvoje.

Kaip ir daugelis mūsų tautiečių, rusų kariuomenei artėjant į Lietuvą, ji su tėvais pasitraukė į Vokietiją. Ilgiausiai jos šeima išbuvo Wiesbadeno ir Kasselio pabėgėlių stovykloje, kur Olimpija baigė lietuvišką gimnaziją.



A. a. O. Baukienės prisiminime dalyvavo nemažai senų ir visai jaunų jos draugų.

E. Šulaičio nuotr.

Atvykusi į Ameriką 1949 metais, tęsė mokslus ir ilgus metus gyveno Cicero miestelyje, prie Čikagos. Čikagoje ji susituokė Mindaugu Baukumi. 1950 m. jiedu įsikūrė Cicero. Čia užaugino dukrą Alvidą Baukutę Rukuižienę ir sūnų Gintą. Olimpijos vyras buvo ilgametis JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas, plačiai reiškęsis lietuviškoje veikloje.

Olimpija ilgą laiką dirbo medicininių tyrimų srityje, buvo Anatomijos departamento laboratorijos vedėja. Už pasižymėjimus darbe gavo ir apdovanojimų, kuriuos buvo galima pamatyti jos prisiminimo dieną, sutraukusioje ne vien mūsų tautiečius, bet ir būrį amerikiečių, su kuriais mirusiajai ir jos vyrui yra tekę bendrauti.

Prisiminimo programą pradėjo dukra Alvida ir šeimos draugas Algis Kirka. Prieš vaišes invokaciją sukalbėjo parapijos klebonas kun. Sergio Solis, vėliau gražiais žodžiais prisiminęs a. a. Olimpiją. Prisiminimais apie mirusiąją pasidalino ir Cicero miestelio valdybos pareigūnai, vyriausiojo prižiūrėtojo pareigas einantis Joseph Virruso. Gražius žodžius išsakė adv. Saulius Kuprys, Vida Kuprytė, Liuba Šniurevičienė, Vilma Meilutytė, Liucija



Olimpija Baukienė ir jos vyras Mindaugas, kurie laimingai drauge gyveno daugelį metų.

Vedegienė ir kiti. Jiems šeimos vardu padėkojo Alvida Rukuižienė. Tuo baigėsi ši atminimo popietė, leidusi bent trumpai pabendrauti su gana staug gyvųjų gretas apleidusia Olimpija.

Susirinkusiems atmintin įsirežė šie Aldonos Zailskaitės perskaityti maldos žodžiai: „Viespatie Dieve, tegul ši žemiška puota, kurioje šiandien susibūrė prisiminti mūsų brangią Olimpiją, mus guodžia (...), nes mūsų viltis yra Viešpatyje Jėzuje Kristuje. Jis savo mirtimi ir prisikėlimu užtikrina jai vietą danguje ir veda mus į savo dangišką puotą danguje.“

Dėkojame Tau, dangiškasis Tėve, už tą dovaną, kuri mums buvo Olimpija, už jos pasišventimą savo šeimai, už jos kūrybinio grožio įnašą į mūsų bendruomenę, už gyvenimo džiaugsmą, kuriuo ji dalinosi su mumis. Priimk ją prie dangiškosios puotos stalo ir duok jai amžiną atilsį.”

JAV Lietuvių Bendruomenės išlikimas – visų mūsų rūpestis

JAV LB XIX Tarybos III sesijai pasibaigus

Pirmoji dalis spalio 22 d. numeryje

LORETA TIMUKIENĖ

JAV LB – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dalis

PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė pristatė PLB darbus. 2012 m. rugpjūčio 7–10 d. šaukiamas PLB XIV seimas, kuriame JAV turi teisę turėti 30 atstovų. Sesijoje nuspręsta įpareigoti XIX Tarybos prezidiumą organizuoti rinkimus į PLB seimą: sudaryti išankstinį kandidatų sąrašą iš Tarybos narių, nes jie jau yra išrinkti JAV LB atstovai; praplėsti kandidatų į PLB seimą sąrašą, paskelbiant jį plačiai lietuvių visuomenei žiniasklaidoje; kandidatų sąrašą pateikti XIX Tarybos balsavimui. 30 kandidatų, gavę daugiausiai balsų, tampa PLB seimo nariais kartu su JAV LB KV ir LJS pirmininkais (išrinktam atstovui negalint dalyvauti, dalyvauja kitas daugiausiai balsų surinkęs kandidatas); visi rezultatai bus skelbiami žiniasklaidoje ir pranešami PLB valdybai iki 2012 m. gegužės 1 d.

R. Narušienė sakė, kad šiandien jau kalbama apie PLB Konstitucijos pakeitimą dėl PLB finansavimo, kadangi dabar gaunamos lėšos, kurias sudaro atskirų kraštų LB įnašai, aukos, palikimai, dovanos, PLB Fondo parama ir kraštų Bendruomenių paskirta parama, yra per menkos. Pasak PLB valdybos pirmininkės, LB kraštų pirmininkai prašė PLB valdybą sukurti finansinį planą, numatantį, kiek kiekvienas LB kraštas turės skirti lėšų PLB veiklai finansuoti.

R. Narušienė sakė, kad LR Seimas nutarė pakeisti LR Seimo ir PLB komisijos sudėtį – buvo patvirtinti trys JAV LB atstovai ir vienas jų pavaduotojas. JAV LB taryba praėjusią sesiją į šią komisiją išrinko Giedrę Stankūnienę, Joną Prunskį, Jurgį Jogą ir Gražvydą Suproną. Tarybos prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis supažindino su PLB ir LR Seimo komisijos sudarymo dabartine tvarka, pagal kurią atstovus į šią komisiją nuo JAV LB gali išrinkti tik JAV LB taryba.

PLB valdybos pirmininkė pristatė „Pasaulio lietuvių“ leidybos reikalus. Nuo šių metų balandžio mėnesio „Pasaulio lietuvių“ leidybą perė-

mė naujas redaktorius Kęstas Pikūnas. Žurnalas atgijo, pasikeitė jo išvaizda ir turinys. Deja, – apgailestavo R. Narušienė, – žurnalo leidyba nebuvo sklandi, tad dabar ieškoma naujo redaktoriaus.

Valdybos pirmininkė savo pranešime aptarė pilietybės klausimą. PLB nuostata šiuo klausimu yra tokia – reikia kalbėti ne apie dvigubą pilietybę, o apie pilietybės išsaugojimą. PLB nuostata buvo ir yra ta, kad „nė vienas lietuvių kilmės Lietuvos Respublikos pilietis nei jo palikuonys negali prarasti gimstant įgyjamos Lietuvos Respublikos pilietybės prieš savo valią, net ir įgijęs kitos valstybės pilietybę“. Pagal naujos redakcijos Pilietybės įstatymą Lietuvos pilietybę atimama Lietuvoje gimusiems lietuviams, kurie iš šalies išvyko po 1990 m. Lietuvos politikai šį klausimą siūlo spręsti referendumu, tačiau, R. Narušienės nuomone, tai nėra vienintelis sprendimo būdas. Reikia išnaudoti kitas teises galimybes, turint omenyje tą faktą, kad iš 9 Lietuvoje vykusių referendumų 7 žlugo. Pilietybės klausimas yra politinis, tačiau jo sprendimui reikia ieškoti teisinių būdų.

PLB valdybos pirmininkė pristatė prieš keletą mėnesių išikūrusį Judėjimą Lietuvos pilietybei išsaugoti, kurio pagrindinis tikslas – informuoti Lietuvoje ir užsienyje gyvenančius lietuvių pilietybės išlaikymo klausimu ir raginti juos aktyviai dalyvauti rinkimuose. „Tai yra demokratinės tautos veiksmas, kuris vertas palaikymo“, – sakė R. Narušienė.

Atėjo laikas „pertvarkyti savo daržą“

Vicepirmininkė organizaciniams reikalams Sigita Šimkuvienė-Rosen apibūdino dabartinę organizacijos padėtį. Ji prisiminė prieš keletą metų vykusią sesiją, kurioje dalyvavo 160 žmonių, ir apgailestavo, kad į šią sesiją susirinko palyginus negausus būrelis Bendruomenės narių. Vicepirmininkės nuomone, „atėjo laikas pertvarkyti savo daržą“. Tuo labiau, kad turime gausybę pavyzdžių, kai žmonių užsidegimas, susitelkimas padaro stebuklus. S. Šimkuvienė pasidžiaugė LB apylinkėse

vykdoma aktyvia lietuviška veikla, ypatingai naujai susikūrusių apylinkių ir senas gražias tradicijas turinčių telkinių: Centrinės New Jersey, San Francisco (CA), Atlanta (GA), Sunny Hills (FL), Floridos Pietvakarių, Lemont (IL), East Chicago (IN), Manhattan (NY), Brooklyn-Queens (NY), Rytinio Connecticut, Waukegan-Lake County (IL), Boston (MA), Cape Code (MA) ir kt. S. Šimkuvienė paminėjo matomą Floridos, New York, Michigan, Boston, Vidurio Vakarų apygardų veiklą ir atkreipė dėmesį į Ohio apygardą, kurioje jokia veikla nevykdoma.



LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis (d.) kalbasi su JAV LB XIX Tarybos nariais Jonu Prunskiu ir Laima Reiss.

Čikagoje vykęs pirmas apylinkių pirmininkų suvažiavimas parodė, kad toks renginys yra reikalingas, tad nuspręsta rengti antrą apylinkių pirmininkų suvažiavimą. Jis vyks Detroit mieste, tuo pačiu bus paminėtas konferencijos „Tikėkime savo ateitimi“, vykusios Dainavoje 2002 m., dešimtmetis. Apie poreikį dalintis patirtimi rodo ir kitas renginys – Atlanta LB vykęs seminaras jauniems bendruomenininkams. Kaip sakė S. Šimkuvienė, gyvas žodis, nuoširdus pasikalbėjimas, naudinga patirtis paskatina lietuvių burtis bendruomeniniam darbui. Šiais metais JAV LB pasipildė dviem apylinkėmis – Sarasota (FL) ir Columbus (OH).

Vicepirmininkė kalbėjo ir apie kuriamą Bendruomenės strateginį planą, dabar į šį darbą bus kviečiami ištraukti Tarybos nariai, apylinkių pirmininkai, Bendruomenės žmonės. Vienas strateginio plano kūrėjų, Tarybos narys Laurynas Vismanas sakė, kad Bendruomenės misija yra gana plati sąvoka, ji turi atitikti JAV gyvenančių lietuvių siekius.

Apylinkių džiaugsmas ir rūpesčiai

Šioje sesijoje prezidiumas ryžosi užmegzti artimesnius ryšius su apylinkių ir apygardų pirmininkais, jiems prieš sesiją buvo išsiųstos anketos. Atvykusieji turėjo progos papasakoti apie savo apylinkės ar apygardos veiklą. Darbo džiaugsmas ir rūpesčiai dalijosi Boston apylinkės pirmininkė Rima Girniuvienė, Brooklyn-Queens apylinkės pirmininkė Vida Jankauskienė, Centrinės

New Jersey apylinkės vadovė Rasa Miliūtė, tik prieš metus įsikūrusios Dallas apylinkės atstovė Aušra Laurušaitė-Kromelis, Lemont apylinkės pirmininkė Birutė Kairienė, Cape Code atstovas Algimantas Gustaitis, Philadelphia apylinkės atstovas. Buvo įdomu išgirsti ir apygardų pirmininkų pranešimus. Kalbėjo Boston apygardos pirmininkė Regina Balčaitienė, New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, Pietryčių apygardos pirmininkas Arvydas Barzdukas, Michigan apygardos pirmininkė Janina Udrienė ir neseniai išrinkta Vakarų apygardos va-

dovė Danguolė Navickienė. Jie pasakojo apie geriau ar prasčiau pavykusius renginius, dalijosi savo patirtimi ir pastebėjimais. Ne vienas savo kalboje minėjo, kad žmonės galima patraukti ieškant naujų veiklos formų, naujiems nariams skiriant konkrečius darbus, ieškant ryšių su kitomis bendruomenėmis ir su valdžios atstovais. Ne viena apylinkė susiduria su jaunų žmonių pasyvumu, patalpų trūkumu. Laikas eina ir LB išlikimas yra mūsų visų rūpestis – tokią mintį išsakė pasisakiusieji.

Mintys namų darbams

Šiais metais Tarybos prezidiumas ryžosi patobulinti nutarimų priėmimo tvarką. Tarybos komisijų pirmininkai buvo raginami atkreipti dėmesį į antroje sesijoje priimtus nutarimus, susisiekti su KV nariais ir Tarybos komisijos nariais bei dar prieš sesijos pradžią sudaryti siūlomų naujų nutarimų sąrašą. Taip pat buvo pageidaujama, kad KV nariai pristatytų Tarybos komisijų pirmininkams informaciją apie II sesijos nutarimų įgyvendinimą. Tai paspartino nutarimų priėmimą.

Buvo siūloma būsimose sesijose rengti apskritojo stalo diskusijas, kadangi susirinkę Bendruomenės žmonės tikrai turi apie ką pasikalbėti – iki šiol tam vis pritrūkdavo laiko. Ne vienas kalbėjęs siūlė prieš sesiją geriau atlikti namų darbus, t. y., pasinaudojant šiuolaikinėmis technologijomis (telekonferencijos, „Skype“ sistema ir kt.), iš anksto apsvarstyti siūlomus nutarimus ir dar prieš sesiją juos paruošti.

Nukelta į 9 psl.



JAV LB XIX Tarybos III sesijos dalyviai. Priekyje sėdi Daiva Barzdukienė. Antroje eilėje (iš k.): Algimantas Gečys, Teresė Gečienė, Dalė Lukienė ir Algis Lukas. Už jų dešinėje – Gediminas Damašius. L. Timukienės nuotr.

Dviejų lietuvių dailininkų paroda Atlanta mieste

SIMONA TAMOŠIŪNAITĖ

Ruduo – spalvingas metų laikas. Tai laikas, kas skaičiuojame viščiukus, kai dažnas giliau pamąsto apie gyvenimo prasmę ir nuveiktus darbus.



Silvija Aniulienė (kairėje) ir Šarūnė Stankevičienė parodos atidaryme.

Šį rudenį Atlanta, GA savo kūrybą meno mylėtojams ir draugams pristatė dvi moterys – Silvija Aniulienė ir Šarūnė Stankevičienė. Spalio 14 d. galerijoje „Emerging Art Scene“ įvyko parodos „Pajusk rudens spalvą“ („Feels Like the Color of Autumn“) atidarymas. Joje susirinkusieji galėjo pamatyti 30 Silvijos Aniulienės darbų ir 10 Šarūnės Stankevičienės kūrinių. Tai – pirmoji lietuvių menininkų paroda Atlanta.

S. Aniulienė piešė ir tapė visą savo gyvenimą. Ji gimė Lietuvoje, 1995 m. persikėlė į Aziją, kurį laiką gyveno Tailande ir Hong Konge, apkelavo daugelį rytinės Azijos šalių. Ryškios kūrinių spalvos byloja apie rytų kultūros įtaką Silvijos pasaulėžiūrai. Jos tapyba trykšta šiluma ir ryškumu. Silvijos paveikslai spin-

duliuoja teigiamą energiją ir patraukia emociniu pakylėjimu bei poetiškumu. „Žmonės, tviskantys saulėlydyje“, „Emocinio nušvitimo medis“, „Deganti troškimo aistra“ – tai tik keletas jos darbų pavadinimų, ne ką mažiau spalvingų nei patys darbai. Meilė spalvai, gili tekstūra ir savita atlikimo technika – tai keli bruožai, apibūdinantys Silvijos darbus.

Šarūnė Stankevičienė – profesionali tekstilininkė, baigusi Kauno dailės institutą. Dailininkė atsikraustė į Atlanta prieš devynerius metus. Įsikūrimas naujoje šalyje nebuvo lengvas, tad kuriam laikui teko pažaboti aistrą dailei. Tačiau tarptautinė tekstilininkų konferencija „Susiliejimas: Albuquerque 2010“ paskatino ją įgyvendinti daugelį metų puoselėtas mintis – Šarūnės gobelenas „Prasidėjimas“ buvo atrinktas į Santa Fe vykstančią parodą „Užburti takai“ („Enchanted Pathways“).

Anot Šarūnės, jos kūrybai didžiulės įtakos turėjo dvi mamos – jos motina Ona Stankevičienė ir motina gamta. Dailininkės kūryba išsiskiria savitumu – jos darbuose į vientisą harmoniją persipina tautiniai motyvai ir moderni atlikimo technika, tėviškė ir pasaulis, Lietuva ir Amerika, tradicinės atlikimo priemonės (akvarelė) ir dažniau su pramone siejamos priemonės (kabės).

Nepaisant netikėtų raiškos priemonių, Šarūnės darbai kupini subtilaus pajautimo. Tai pagauta, pajausita, pastebėta akimirka, įamžinta netradiciniu būdu. Jos darbai kupini erdvės, skaidrumo ir šilumos.

Paroda „Pajusk rudens spalvą“ galerijoje „Emerging Art Scene“ (321 Nelson St., SW Atlanta, GA 30313) veiks dar visą mėnesį. Kviečiame apsilankyti ir pasigrožėti gaiviomis rudens spalvomis, kuriomis žėri Silvijos ir Šarūnės darbai.



Parodos atidarymas (iš kairės): JAV LB New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, fotomenininkas Dainius Mačikėnas ir LB generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas. LR generalinio konsulato New York archyvo nuotr.

Dainius Mačikėnas – apie baletą

2011 m. spalio 17 d. Lietuvos generaliniame konsulate New York atidaryta lietuvių menininko Dainiaus Mačikėno baletų fotografijų paroda „Iš meilės šokiui“. Ši paroda gimė iš tūkstančių akimirkų, sustabdytų Vilniuje, Boston ir Providence, RI, pro objektyvo ertmę stebint Lietuvos baletų meistrų – Eglės Špokaitės, Martyno Rimeikio, Mindaugo Baužio bei Vilijos Putrius kasdienį darbą, scenos užkulius ir užgimusį šokio stebuklą. Susirinkusiuosius lietuvių ir miesto svečius pasveikino generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas, parodos autorius padėkojo už jam skirtą dėmesį.

„Tegul ši paroda lydės žiūrovą pro baletų scenos žvilgesį, linijų tobulumą, užburiančią muzikos ir judesio harmoniją į scenos užkulius, kur per emociškai ir fiziškai sekiantį darbą gimsta šokis“, – pristatydamas savo darbus kalbėjo D. Mačikėnas.

D. Mačikėnas gimė Šiauliuose, mokėsi Vilniuje, Aarhus (Danija), Boston (JAV), kur dabar ir gyvena. Vakarais, savaitgaliais ir atostogų metu kuria vaizduojamąjį meną (kerami-

ka, šviestuvų dizainas, oda, koliažai, juvelyrika ir t. t.), o darbo dienomis kuria ir tobulina vaistus vienoje iš Boston įsikūrusių biotechnologijos bendrovių.

D. Mačikėno meninių ieškojimų centras neišvengiamai yra žmogus, jo emocijos, vidiniai išgyvenimai, santykis su savimi ir aplinka.

Autorius stengiasi neapsiriboti viena technika ar technologija, bet pasitelkia tokius įrankius ir priemones, kurie padeda jam perteikti sąvoką, mintį, nuotaiką, vaizdinį.

Pastaruosius porą metų D. Mačikėno darbai buvo rodomi keliuose asmeninėse parodose, surengtose Boston galerijose, Vilniuje ir Kaune (tebevyksta šiuo metu), bei keliuose grupinėse parodose Boston. Jau kelerius metus D. Mačikėnas dėsto fotografijos kursą Vermont valstijoje organizuojamoje meno stovykloje „Meno8-Dienos“, taip pat kuruoja savo įkurtą nedidelę meno galeriją Boston.

Paroda „Iš meilės šokiui“ Lietuvos generaliniame konsulate New York veiks iki lapkričio 30 d.

LR generalinio konsulato New York info



Parodos „Pajusk rudens spalvą“ ekspozicija. Ramintos Žebrauskienės nuotraukos



Grazų renginių ciklą minint M. K. Čiurlionio 100-ąsias mirties metines surengė JAV LB Kultūros taryba. Pianistas Gabrielius Alekna, paskaitininkas prof. Stasys Goštautas apsilankė jau ne viename lietuviškame telkiniyje JAV, pabuvojo Kanadoje.

Nuotraukoje iš kairės: pianistas Gabrielius Alekna, prof. Stasys Goštautas ir JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Aldona Page prieš koncertą Philadelphia, PA.

Rimo Gedeikos nuotr.

Spaudos apžvalga

„Lithuanian Heritage“

Rugsėjo/spalio „Lithuanian Heritage“ numeris kaip visada spalvingas ir turiningas. Skaitytojus sudomins Jūratės Mičiulienės straipsnis, kuriame pasakojama apie lietuvių moterų vaidmenį visuomeniniame gyvenime nuo seniausių laikų.

Dr. Audrius V. Pliplys savo straipsnyje „Egzilio balsai“ tarsi apžvelgia savo suruoštą ir kuruojamą ypač informatyvią parodą, skirtą Sibiro tremčių 70-mečiui paminėti, tebeveikiančią Balzeko lietuvių kultūros muziejų. Manau, skaitytojas ne tik su įdomumu perskaitys straipsnį, bet ir nuvyks į muziejų apžiūrėti šią parodą.

Dar vienas įdomus straipsnis – Salvatore V. De Santo „Good to be Lithuanian: Two Lithuanian Days at the Second Chicago World's Fair“. Puikiomis nuotraukomis iliustruotas rašinys nukels į tolimus 1933–1934 metus.

Tėvas Antanas Saulaitis, SJ, prisimena šį pavasarį Anapilin išėjusi menininką, dievdirbį Robert F. Narberth.

Nuotraukų galerijoje pasigėrėsite veidais, tik šįkart ne žmonių. Mūsų žvilgsnius prikaustys išraiš-

kingi Vilniaus skulptūrų veidai.

Besidomintys maisto gaminimu šį kartą ras, ką skanaus galima pasigaminti iš obuolių ir slyvų.

Įdomių naujienų skaitytojas ras skyrelyje „This and That...“.



Žurnalą galite užsiprenumeruoti arba nusipirkti „Draugo“ knygynelyje. Numerio kaina – 4.95 dol.

Paruošė L. A.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Mirė verslininkas B. Lubys

Vilnius (BNS) – Spalio 23 d. Druskininkuose mirė Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas, vieno didžiausio šalies susivienijimo „Achemos grupė“ vadovas Bronislovas Lubys. Jam buvo 73-ji metai. Manoma, kad vyrui staiga sustojo širdis. B. Lubys buvo chemijos mokslų daktaras, docentas, 47 išradimų bei daugelio mokslinių straipsnių autorius, nusipelnęs inžinierius, Respublikinės mokslo ir technikos premijos laureatas.

B. Lubys savo darbinę veiklą pradėjo 1963 m. dirbdamas Jonavos azotinių trąšų gamykloje skyriaus viršininku, vėliau buvo paskirtas pertvarkyto susivienijimo „Azotas“ vyriausiuoju inžinieriumi, generaliniu direktoriumi, o 1993 m. – AB „Achema“ prezidentu. Verslininkas buvo žymus valstybės veikėjas. Įvertinant B. Lubio veiklą atkuriant Lietuvos nepriklausomybę ir sutvirtinant jos valstybingumo pamatus, 1998 m. jis

buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordinu. B. Lubys – Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos-Atkuriamojo Seimo narys, Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signataras. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę 1992 m. buvo paskirtas LR ministru pirmininku. Velionis buvo įvairių komitetų, fondų, tarybų narys. Buvo apdovanotas Nepriklausomybės medaliu, Lenkijos Respublikos Komandoro laipsnio ordinu. 2002 m. jam paskirta tarptautinė Petro Didžiojo vardo premija. B. Lubys aktyviai vadovavo Lietuvos pramonininkų konfederacijai, atstovavo pramonininkų interesams, Lietuvos ūkiui užsienyje, buvo JFO (Tarptautinės trąšų asociacijos) tarybos narys, vienas iš Baltijos jūros baseino šalių verslo kongreso Stokholme bei Europos pramonės ir verslo kongreso steigėjų.

Velionis bus laidojamas Plungėje, šeimos kape.

Visagino AE vadovaus R. Vaitkus

Ignalina (ELTA) – Naujuoju Visagino atominės elektrinės (AE) vadovu paskirtas ligšiolinis bendrovės išorinių reikalų direktorius Rimas Vaitkus. Jis pakeitė daugiau nei dvejus metus Visagino atominei elektrinei vadovavusį, savaitgalį Kuršių mariose žuvusį Šarūną Vasiliauską. Pirminiais duomenimis, nelaimė įvyko Š. Vasiliausku su draugu plaukiojant jachta.

R. Vaitkus yra baigęs Vilniaus universiteto Fizikos fakultetą, apsigynęs fizikos-matematikos mokslų kandidato disertaciją. Dvejus metus R. Vaitkus stažavo Tokai (Japonija) universitete, vėliau keletą metų dir-

bo mokslininko-tyrėjo darbą bendrovėje „Semiconductor Energy Laboratory“ (Japonija). Nuo 1999 iki 2001 m. R. Vaitkus buvo ūkio viceministras, atsakingas už branduolinę energetiką, septynerius metus ėjo UAB „IBM Lietuva“ generalinio direktoriaus pareigas. Pastaruosius trejus metus dirbo elektros energetikos įmonėse, nuo 2010 m. ėjo „Visagino atominės elektrinės“ Išorinių reikalų direktoriaus pareigas. R. Vaitkus taip pat yra Lietuvos ir Japonijos asociacijos valdybos pirmininkas, daugiau nei 40 mokslinių straipsnių autorius, 8 JAV ir 10 Japonijos patentų autorius ir bendraautoris.

Apdovanotas lietuvių leidyklos vadovėlis

Frankfurtas (BNS) – Leidyklos „Šviesa“ išleistas „Šok“ serijos trečiųjų mokymo metų vadovėlio rinkinys „V dobroj put!“ („Gero kelio!“) apdovanotas šiemetinėje Frankfurto knygų mugėje. Vadovėliui atiteko Europos mokomosios literatūros leidėjų grupės (EEPG) kartą per metus vykstančio vadovėlių konkurso trečioji vieta. Šios knygos autorės – Jelena Brazauskienė, Danguolė Bučienė,

Natalija Klierienė. Leidyklos „Šviesa“ knygos EEPG konkurse laureatėmis buvo paskelbtos ir 2008 bei 2010 m. Šių metų konkurse dalyvavo 40 vadovėlių, kuriuos pateikė 18 Europos leidėjų. Juos vertino komisija, kurią sudaro 8 užsienio šalių ekspertai, profesoriai ir mokslų daktarai. EEPG įkurta 1991 m. ir vienija 22 skirtingų šalių leidėjus Europoje.

A. Sabonis tapo naujuoju LKF prezidentu

Kaunas (ELTA) – Legendinis Lietuvos krepšininkas Arvydas Sabonis Kaune vykusioje Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) ataskaitos ir rinkimų konferencijoje išrinktas naujuoju federacijos prezidentu ketverių metų kadencijai. 46-erių me-

tų A. Sabonis buvo vienintelis kandidatas. Už jį balsavo visi konferencijoje dalyvavę delegatai. A. Sabonis LKF prezidento pareigose pakeis 8 metus šiai organizacijai vadovavusį Vladą Garastą. Pastarasis buvo išrinktas LKF garbės prezidentu.

Maskva sukritikavo Vakarų sprendimą

Maskva (BNS) – Vakarų rezoliucija dėl Sirijos gali sukelti šalyje tokią pačią padėtį kaip Libijoje, pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov. Jis pabrėžė, kad Rusija nepritaria dėl apribojimų Sirijai. Didžiausia šio dokumento problema, anot ministro, yra ta, kad visa kaltė suverčiama prezidentui Bashar al-Assad. Pasak S. Lavrovo, tai yra „vienpusė nuostata“.

Spalio 4 d. Rusija ir Kinija vetavo

Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją, kuria reikalaujama Sirijos režimo nedelsiant liautis naudoti jėgą prieš protestuotojus, priešingu atveju žadama imtis priemonių.

Rezoliucijos projektą, kurį sudarė Prancūzija, Didžioji Britanija, Vokietija ir Portugalija, remia devynios iš 15 Saugumo Tarybos narių. Keturių, tarp jų Brazilija, Indija, PAR ir Libanas, susilaikė nuo balsavimo.



Lietuvos ir Gruzijos ambasadoriai JAV Žygimantas Pavilionis (kairėje) ir Temur Jakobashvili spalio 21 d. prie JAV karinių oro pajėgų lėktuvo, jiems kartu su kitų Europos šalių diplomatinėjų atstovybių Washington vadovais lankantis JAV valstybės departamento surengtoje viešnagėje Louisiana valstijoje.

LR ambasados JAV nuotr.

Amerikos kariuomenė paliks Iraką iki metų pabaigos

Washington, DC (BNS) – Amerikos kariuomenė paliks Iraką iki šių metų pabaigos. Tai Baltuosiuose rūmuose pareiškė JAV prezidentas Barack Obama. Šis pareiškimas nuskambėjo po JAV prezidento derybų su Irako ministru pirmininku Nuri al Maliki, kurios vyko telekonferencijos režimu.

Tuo tarpu JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton išpėjo Iraną nevertinti JAV karių išvedimo iš Irako kaip galimybės daryti įtaką šaliai. Praėjusią savaitę Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad teigė, kad jo šalis nesistengs daryti įtakos Irakui dėl JAV karių išvykimo. M. Ahmadinejad, paklaustas, ar Iranas dabar

aktyviau stengsis rengti mokymus Irako kariuomenei ir teikti didesnę pagalbą treniruotėse, teigė: „Manau, kad tai labai gera mintis, kuri turėjo būti įgyvendinta prieš 7 ar 8 metus. Būtų išvengta daug Irako ir JAV karių aukų. Tačiau žmonės ir Irako vyriausybės nepritarė amerikiečių buvimui šalyje. Irako vyriausybė yra nepriklausoma. Jie patys turi nuspręsti, kokių būdu mokyti savo kariuomenę. Dabar turime palaukti Irako vyriausybės sprendimo“.

H. Clinton pabrėžė, kad JAV tęs kariuomenės mokymų misiją Irake. „Ko mes neturėsime – kariuomenės pajėgų ir bazių Irake“, – teigė ji.

Vokietijoje sulaukyti Rusijos šnipai

Berlynas (BNS) – Vokietijos specialiosios tarnybos šalies teritorijoje sulaukė, kaip spėjama, Rusijos šnipus. Federalinės kriminalinės žynbos (BKA) pareigūnai sulaukė su tuoktinių porą Marburge (Heseno žemė) ir Balingene (Badeno-Viurtembergo žemė).

Įtariama, kad vyras ir žmona dirbo Rusijos užsienio žvalgybos tarnybai. Sulaikytieji, kurie, pagal dokumentus, yra kilę iš Lotynų Amerikos ir turi Austrijos pasus, kaltinimus neigia. Moteris buvo sulaikyta tuo

metu, kai „priiminėjo šifruotą radijo pranešimą“.

Sulaikytas vyras tariamai gimė Argentinoje, moteris – Peru. Bet Vokietijos specialiosios tarnybos, atlikusios tyrimą šiose šalyse, nustatė, kad šie duomenys neatitinka tikrovės.

Pranešama, kad pora šnipinėjo Vokietijoje daugiau kaip 20 metų. Vokietijos specialiosios tarnybos ją susidomėjo, kai pernai FTB susekė Jungtinėse Valstijose ištisą Rusijos žvalgybos tarnybų agentų tinklą.

„WikiLeaks“ stabdo slaptų JAV dokumentų viešinimą

Washington, DC (BNS) – Tinklalapis „WikiLeaks“ pranešė stabdąs slaptų JAV diplomatinių dokumentų viešinimą. „WikiLeaks“ teigia, jog daugiau dėmesio skirs finansavimui, kad galėtų užtikrinti tinklalapio gyvavimą ateityje. Pranešimas pasiro-

dė po to, kai, kaip teigia „WikiLeaks“, JAV įsikūrusios finansų bendrovės pradėjo tinklalapiui taikyti blokadą. Tai buvo JAV bendrovių atsakas į tūkstančių slaptų JAV vyriausybės dokumentų ir diplomatinių šaltinių paviešinimą.

Turkijoje vyko žemės drebėjimas

Stambulas (BNS) – Turkijos pietryčiuose esančioje Vano provincijoje spalio 23 d. įvyko 7,2 balo žemės drebėjimas. Jo metu žuvo 264 žmonės, daugiau nei 1,100 buvo sužeisti. Ardomi griuvėsiai ieškant likusių gyvų žmonių, tačiau gelbėjimo darbus apsunkina atšalęs oras. Be to, išlieka pakartotinis požeminių smūgių pavojus. Pasak žinovų, jų galima

tikėtis per artimiausias dvi savaites.

Kai kuri Turkijos žiniasklaida kritikavo valdžią, kad dėl nekokybiškų pastatų per žemės drebėjimą žuvo daug žmonių. Be to, pasitaikė atvejų, kad po griuvėsiais likę žmonės nesulaukė skubios gelbėjimo tarnybų pagalbos ir iš po griuvėsių juos ištraukė draugai ar giminaičiai.

ŠVENTADIENIS

30 Eilinis sekmadienis

Dviejų meilių susitikimas

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Fariziejai, išgirde, kad Jėzus privertęs nutilti sadukiejus, susirinko draugėn, ir vienas iš jų, Įstatymo mokytojas, mėgindamas jį, paklausė: „Mokytojau, koks įsakymas yra didžiausias Įstatyme?“ Jėzus jam atsakė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visu protu. Tai didžiausias ir pirmasis įsakymas. Antrasis – panašus į jį: Mylėk savo artimą kaip save patį. Šitais dviem įsakymais remiasi visas Įstatymas ir Pranašai.“ (Mt 22, 34–40)

Sinagogoje buvo suformuluota 616 įsakymų, iš jų 248 teigiami ir 365 neigiami, savo ruožtu šie nuostatai suskirstyti į mažuosius ir didžiuosius. Tokiame gausume priesakų žmogui norisi aiškumo, paprastumo, nuoširdumo. Be to, žmogus ieško saugumo. Įstatymas gali būti būdas, kaip tą saugumą pasiekti.

Meilė – įsakymo pilnatvė. Jėzus, atsakydamas į klausimą, neišskyrė kurio nors įsakymo, bet, kas Įstatyme buvo svarbiausia, visa tai suvienijo. Meilė Dievui ir meilė žmogui nėra tarpusavyje atskiriamos ir nepriklausomos: artimo meilė yra kelias, Dievo meilė – tikslas. Šv. Dorošėjus iš Gazos († apie 570) paaiškina: „Isivaizduokite ant žemės nupieštą apskritimą, skriestuvu nubrėžtą ratą ir to apkritimo centrą. Jį kaip tik vadiname rato viduriu. Protu apmąstykite, ką jums sakau. Įsivaizduokite, kad tas ratas – tai pasaulis, jo centras – Dievas, o spinduliai – tai įvairūs žmonių keliai ir būdai. Kai šventieji, trokštantys priartėti prie Dievo, eina link rato vidurio, tiek, kiek jie prasiskverbia gilyn į vidų, tiek priartėja ir vieni prie kitų; ir kuo labiau priartėja vieni prie kitų, tuo labiau priartėja prie Dievo. Jūs suprantate, kad tas pats atsitinka ir einant priešinga kryptimi, kai nusiukame nuo Dievo norėdami pasitraukti tolyn: akivaizdu, kad kuo labiau nutolstame nuo Dievo, tuo labiau nutolstame vieni nuo kitų, ir kuo labiau nutolstame vieni nuo kitų, tuo labiau nutolstame ir nuo Dievo.“

Mes buvome sukurti mylėti. Tiesa, tokio raidiško teiginio Biblijoje nėra. Evangelisto Jono tvirtinimui, kad „Dievas yra meilė“, nerasime sakymo „žmogus yra meilė“. Tačiau iš fakto, kad esame sukurti pagal Dievo paveikslą, persasi tokia išvada. Jėzaus raginimas mylėti ir mūsų pasirinkimas mylėti yra ne mūsų tikrosios prigimties neigimas, bet teigimas. Tam, kad būtų išsaugota mūsų tikroji tapatybė.

Pagrindiniame įsakyme – mylėti

Dievą ir artimą, regis, glūdi dvi prieštaros. Dievo niekas nėra matęs, tad kaip galima jį mylėti? Meilė galiausiai yra jausmas, jis yra arba jo nėra, ir negali būti pagimdyta valios – kaip galima įsakyti mylėti? Pirma iš šių prieštarų Biblijoje, atrodo, patvirtinama sakant: „Jei kas sakytų: ‘Aš myliu Dievą’, o savo brolio nekęstų, – tasai melagis. Kas nemyli savo brolio, kurį mato, negali mylėti Dievo, kurio nemato“ (1 Jn 4, 20). Tačiau šiuo sakiniu neteigiama, kad Dievo meilė negalima. Čia pabrėžiamas Dievo meilės ir artimo meilės neatsiejamas ryšys. Jos taip glaudžiai susijusios, kad teiginys, jog Dievas mylimas, virsta melu, jei žmogus nuo artimo nusigręžia. Artimo meilė yra kelias į susitikimą su Dievu, ir kas nusuka akis nuo artimo, tampa aklas ir Dievo atžvilgiu.

Tiesa, niekas nėra matęs Dievo, koks jis yra kaip toks. Tačiau jis mums nėra visiškai neregimas, nėra tiesiog neprieinamas. Dievas pirmas mus pamilo (1 Jn 4, 10), ir ta jo meilė mums pasirodė, tapo regima per tai, kad jis „atsiuntė į pasaulį savo viengimį Sūnų, kad mes gyventume per jį“ (1 Jn 4, 9). Dievas tapo regimas: Tėvą galime išvysti Jėzuje (Jn 14, 9). Jis pirmas mus pamilo ir pirmas toliau myli. Todėl į tai galime atsakyti meile. Dievas neįsako jausti jausmo, kurio neįstengiame savyje sužadinti. Jis myli mus, leidžia mums savo meilę pamatyti bei patirti, ir iš to Dievo pirmumo mumyse kaip atsakas gali kilti meilė.

Šioje susitikimo eigoje aiškiai atsiskleidžia, kad meilė nėra vien jausmas. Jausmai ateina ir praeina. Jausmas gali būti įstabi pradinė kibirkštis, bet jis nėra visa meilė. Per apsivalymo ir brendimo procesą, kurio dėka meilė aprėpia visas žmogaus dorybes ir, taip sakant, įtraukia visą žmogų. Dievo ir žmogaus meilės istoriją sudaro būtent tai, kad ta valios bendrystė išauga į mąstymo ir jausmo bendrystę, taip mūsų ir Dievo valiai vis labiau sutampant: Dievo valia man jau nebėra svetima, primetanti įsakymus iš išorės, bet yra mano paties valia, patiriant, kad Dievas manyje yra „giliau nei pati giliausia mano gelmė“ (šv. Augustinas,† 430).

Tad artimo meilė yra tai, kad aš Dieve ir su Dievu taip pat myliu asmenį, kuris man nepatinka arba kurio nepažįstu. Tą padaryti leidžia tikrai vidinis susitikimas su Dievu. Tada mokausi žiūrėti į kitą ne savo akimis bei vadovaudamasis savo jausmais, bet Jėzaus Kristaus žvilgsniu. Po kito išore pamatau jo vidinį meilės, pagarbaus dėmesingumo lūkestį – gesto, kurį parodyčiau bei atlikčiau ne tik per tam tikras institucijas, spaudžiamas kokios nors būtinybės ar tikėdamasis atlygio.

Delfi.lt

PERKA

Perku žemės ūkio paskirties žemę Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Pilnai atsiskaitau per banką prieš sudarant sandorį. Tel. +370 616 93194, el. paštas: kadugiai@gmail.com

Gyvenimo kūryje

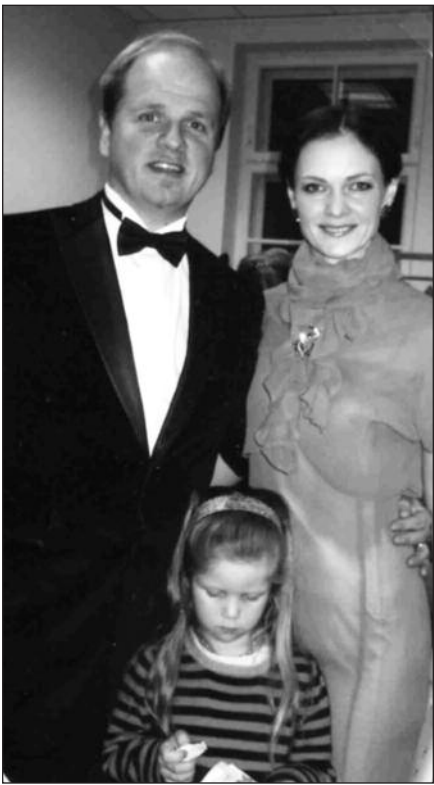
INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Nr. 4

Du jauni vilniečiai Julijus Gregorauskas ir Andrius Čepkus pradėjo labdaros projektą „Vaikų svajonės“. Jie kviečia asmeniškai išpildyti socialinės rizikos šeimose augančių vaikų norus. Tokių šeimų Vilniuje yra apie 834, jose vaikų – apie 1,430. Julius ir Andrius sužino vaikų norus, juos paskelbia internetu. Norą galima išpildyti asmeniškai ar internete pervesti reikalingą pinigų sumą, kad dovaną nupirktų socialinis darbuotojas. Vaikų norai kuklūs, prašo pieštukų, apsilankyti Vilniaus vandens parke, džiaugiasi gavę ir naudotų daiktų. Gregorauskas ir Čepkus siūlo svajones pildyti asmeniškai apsilankant, nes sunkiomis sąlygomis augantiems vaikams reikia ne tik daiktų, bet ir dėmesio ir bendravimo.

Gruodžio pradžioje Vilniaus Rotušėje nuo 2003 m. vyksta Kalėdų labdaros mugė, kurią ruošia ambasadorių ir verslininkų žmonos. Mugės globėja yra Alma Adamkienė.

Pasistengėme nueiti į „Muzikų paradą“ Lietuvos filharmonijoje, kur visą dieną nuo 12 val. p. p. iki apie 10 val. vak. vyko įvairių muzikos atlikėjų pasirodymai. Nusipirkus bilietą galima tarp pasirodymų išeiti (pvz., pavalgyti) ir vėl sugrįžti. Šią muzikos puotą prieš 14 m. pradėjo Filharmonijos direktorius, 2010 m. miręs kompozitorius Rimvydas Žigaitis. Jo dėka buvo atgaivinta Lietuvos muzikų draugijos veikla, leidžiamas žurnalas „Muzikos barai“.



Edmundas Seilius su žmona Kristina Zmailaite ir dukra Barbora.

Šią tradiciją virtusią šventę, į kurią suvažiuoja žiūrovai iš visos Lietuvos, ryžosi tęsti jo dukra, Lietuvos muzikų sąjungos prezidentė Audronė Žigaitytė Nekrošienė. Programa visuomet būna labai įdomi, įvairi – pamatome ir išgirstame ne tik pamėgtus atlikėjus, bet ir jaunus talentingus muzikus – grojama įvairiais instrumentais solo ir orkestruose, girdime solo ir chorų dainas,

grojimą fortepijonu keturiomis rankomis ir t. t. Koncerto metu „Auksinio disko“ apdovanojimu 2010 m. buvo pagerbti solistė Violeta Urmanavičiūtė, violončelininkas Davidas Geringas, pianistas Viačeslavas Ganelinas ir Petro Bingelio diriguojamas Kauno valstybinis choras. Koncertą vedė Janina Pranaitytė, Viktoras Gerulaitis ir Kotryna Nekrašiūtė.

Scenoje matėme daug kartų „Saulutei“ labdaringai koncertavusių solistus Edmundą Seilių su žmona Kristina bei Valstybinį Vilniaus kvartetą (Audronė Vainiūnaitė, Artūras Šilalė, Girdutis Jakaitis ir Augustinas Vasiliauskas). Visuomet išpūdingai pasirodo nuo 2006 m. koncertuojantis trio „Fortvio“ (pianistė Indrė Baikšytė, smuikininkė Ingrida Rupaitė, violončelininkas Povilas Jacunskas). Žadą atėmė jauniausia atlikėja – Čiurlionio menų mokyklos 3 kl. mokinė Ugnė Liepa Žuklytė, smuiku grojusi Ch. de Beriot „Scene de Ballet“ Opus 100. Grojanti tik nuo 2008 m., ji jau yra B. Dvariono ir J. Urbos konkursų laureatė, yra koncertavusi Vilniaus ir Kauno filharmonijose, M. K. Čiurlionio namuose, S. Vainiūno namuose ir Šv. Kazimiero bažnyčioje. Išgirdę Ugnę tiesiog netekome amo!

Ansamblis „Lietuva“ (kurio šokėją Salviniją Tauginaitienę paglobojome, kai nepriklausomybei auštant pasirodymo metu Čikagoje užkulisiuose jai lūžo kojos pirštas) šventė 70-ties metų sukaktuves su muzikinio spektaklio „Kelk, broleli“ premjera. Solistai buvo Edmundas Seilius ir Irena Starošaitė. Liaudies dainomis ir šokiais spektaklis pasakojo nelengvą mūsų tautos istoriją. Idiliško kaimo vaizdai, šienapjūtė, brolelis ir sesutė, karo siaubas py-nėsi su folkloro ir džiaz muzikos elementais, jaudino.

Spaudoje skaitėme, kad jau seniai įvykusių pirmosios santuokos skyrybų Čikagoje ilgokai gyvenęs dainininkas Vytautas Šiškauskas nuo 2008 m. draugauja su dar neišsiskyrusia gydytoja Gražina Bogdanskienė, pagalbinių apvaisinimo mėgintuvėlyje pradininke Lietuvoje. Savo namuose ji įrengė muzikos įrašų studiją, vežioja Šiškauską į renginius, nes jis pats nemėgsta vairuoti. Šiškauskas gyvena pusę milijono litų kainavusiame bute, nusi-pirko „Lexus“ automobilį, kurį lapkričio viduryje sudaužė. Jis nesiskubina vesti, sako, kad išipareigoti nenori, po skyrybų tapęs atsargesnis. Šiškauskas buvo sutikęs surengti „Saulutei“ koncertą (jo dainos tikrai labai mielos), bet paaiškęjus, kad jis sutampa su jo pasirodymu Lemont jo dukterėčios šokių studijos rečitalyje, teko koncerto atsisakyti.

Įdomiai samprotavo Andrius Mamontovas, kalbėdamas su Mantu Stankevičiumi. Andrius svajojo tapti aktoriumi.

Bus daugiau.



Pranė Šlutenė (d.) su Lietuvos medicinos bibliotekos direktore Salvinija Kociene.

Paroda, skirta „Lithuanian Mercy Lift“ veiklos 20-mečiui

JANINA VALANČIŪTĖ

Spalio 18 d. Lietuvos medicinos bibliotekoje, Vilniuje atidaryta Amerikos lietuvių savanorių organizacijos „Lithuanian Mercy Lift“ (LML) veiklą iliustruojanti fotografijų paroda „Dvidešimt metų su Lietuva“.

Į parodos atidarymą atvyko Pranė Šlutenė – viena iš organizacijos steigėjų, LML Sveikatos mokslinių programų direktorė. Pristačiusi fotografijų parodą ir prisiminusi organizacijos įvairiapusę pagalbą Lietuvai per du nepriklausomybės dešimtmečius, susirinkusiems Šlutenė padovanojo apie LML veiklą išleistą knygą „Lithuanian Mercy Lift. Dvidešimt metų su Lietuva“ (sudarytojai: S. Kašauskas, A. Karaitis, V. Lendraitienė ir P. Šlutenė).

Atidarant fotografijų parodą Lietuvos medicinos bibliotekos (LMB) direktorė Salvinija Kocienė prisiminė, kaip LML organizavo medicinos knygų ir žurnalų labdarą bibliotekai. 1992 m. biblioteką pasiekė pirmoji labdaros siunta – tautiečių surinktos knygos bei žurnalai. LML narys A. Ankus keletą metų bibliotekai dovanojo JAV Nacionalinės medicinos bibliotekos bibliografinę duomenų bazę „Medline“ kompaktiniuose diskuose, anuomet mūsų šalyje dar naujose informacijos laikmenose. LML rėmė projektą Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto ir Lietuvos medicinos bibliotekai prisijungiant prie pasaulio kompiuterinių tinklų sistemos. 1996 m. LML prezidentas Jurgis

Lendraitis su žmona Viligaile ir Šlutenė dalyvavo iškilmingame interneto linijos atidaryme Lietuvos medicinos bibliotekoje. Šį kartą į LML parodos atidarymą atvykusi Šlutenė taip pat padovanojo bibliotekai iš Amerikos atsivežtų knygų.

2004 m. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, LML veikla pasikeitė. Pradėtos vykdyti sveikatos programos, nuspręsta remti verslą Lietuvoje, taip pat diegti ir remti Lietuvoje veikiančias programas (AIDS, krūties vėžio prevencijos, diabeto ir kt.).

2011 m. liepos mėn. iškilmingai paminėjusi savo veiklos 20-mečių LML baigia darbą, tačiau, kaip minėjo viena iš šios organizacijos steigėjų ir aktyviausių narių Šlutenė, vis dar bus siunčiama parama tiems, kuriems labiausiai jos reikia – senelių namams ir neigaliesiems. LMB direktorė Kocienė palinkėjo Šlutenėi sėkmės įgyvendinant visas programas, kurias ji yra suplanavusi. Vaikų raidos centro direktorė Jovita Petruilytė pabrėžė LML paramos svarbą vykdančiam autizmo programą ir padėkojo Sveikatos ir švietimo programų koordinatorėi už pastangas ir pagalbą.

Paroda, skirta Amerikos lietuvių savanorių organizacijai „Lithuanian Mercy Lift“, Lietuvos medicinos bibliotekoje veiks iki šių metų pabaigos, o paskui keliaus į kitų miestų gydytojų įstaigas.

Janina Valančiūtė – Lietuvos medicinos bibliotekos darbuotoja.



P. Šlutenė su LMB darbuotojais ir parodos lankytojais: (iš d.) Lietuvos medicinos bibliotekos direktorė Salvinija Kocienė, direktorės pavaduotoja Laima Valbasienė, Pranė Šlutenė ir LMB Informacijos sk. vedėja Regina Vaišvilienė (pirmoji iš kairės) su parodos lankytojais.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

JAV Lietuvių Bendruomenės išlikimas – visų mūsų rūpestis

Atkelta iš 5 psl.

Sesijos dalyviai kalbėjo, kad reikia ieškoti galimybių mažinti sesijos organizavimo išlaidas, kadangi dabar kai kurie Tarybos nariai į sesiją neatvyksta paskaičiavę būsimas nemažas išlaidas. Taip pat buvo siūloma į Tarybos sesijas kviešti iškilius svečius iš Lietuvos – tai padėtų geriau susikalbėti su mūsų šalies valdžios žmonėmis. Tarybos narė V. Janauskienė pasiūlė organizuoti konkursą JAV LB šūkiui sukurti.

Buvo pasiūlyta atnaujinti JAV LB internetinį puslapį, kad jis būtų patrauklus ir informatyvus, kad kiekviena apylinkė turėtų savo puslapį, bei sukurti Bendruomenės tinklalapį socialiniame tinkle „Facebook“. Atrodo, kad šie drabai turėtų pajudėti.

Ne vienas sesijos dalyvis siūlė suteikti galimybę naujiems žmonėms įsijungti į Bendruomenės gyvenimą. Apie JAV LB dviejų emigracijų perspektyvoje savo pranešimuose kalbėjo JAV LB XIX Tarybos prezidento narys A. Barzdukas ir Atlanta apylinkės pirmininkė Silvija Aniulienė (jos pranešimas spausdintas „Drauge“ š. m. spalio 20 d.)

Sesijos dalyviai pasveikino naujai išrinktą KV vicepirmininką administraciniais reikalais – juo tapo Algimantas Gustaitis.

Sesijoje dalyvavo XIV lietuvių tautinių šokių šventės, vyksiančios 2012 m. liepos 1 d. Boston mieste, organizacinio komiteto pirmininkas Marius Žiaugra. Jis papasakojo, kaip vyksta pasiruošimas šventei. Joje ruošiasi dalyvauti 27 grupės, dar vyksta šokėjų registracija ir viešbučių užsakymas. M. Žiaugra kvietė palaikyti gražią šokių šventės tradiciją, padėti ieškoti rėmėjų ir raginti kuo daugiau šokėjų bei žiūrovų at-

vykti į Boston. Daugiau informacijos apie šventę galima rasti šventės tinklalapyje www.sokiusvente2012.org.

Sesijos dalyviams buvo suruoštas susipažinimo vakaras, jame dainavo „Amerikos lietuvio“ žurnalistė Audronė Simanonytė. Šeštadienio vakarą Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios. Po jų parapijos salėje vyko šventinis vakaras – Dr. V. Kudirkos liuanistinės mokyklos (Elizabeth-NJ) auklėtiniai skaitė eilėraščius, dainavo NY-NJ vaikų choras „Varpelis“, iš Centrinio New Jersey LB apylinkės pasirodymui atvyko lietuvių liaudies šokių grupė „Viesulas“. Vakaro svečiai galėjo pasiklausyti Arvydo Vilčinsko koncerto.

Kitą Tarybos sesiją nuspręsta rengti Atlanta, GA. Ateinančių metų rudenį ten rinksis naujai išrinkti XX Tarybos nariai. S. Šimkuvienė, atsisveikindama su šios Tarybos nariais, sakė: „Jeigu nuspręsite nebedalyvauti Tarybos darbe, į savo vietą būtinai pakvieskite naują žmogų – turime auginti pamainą.“

Ir nors kartas nuo karto pasigirsta nuogastavimų, kad Bendruomenės veikla silpsta, sesijoje išsakytos mintys ir užsibrėžti darbai, jaunų žmonių noras drauge veikti leidžia tikėti, jog septintą dešimtmetį skaičiuojanti JAV LB ir šiandien yra reikalinga. Kad ir kaip viliojančiai atrodytų globalios ateities vizija, žmogaus prigimtis vis dėlto dažniau yra linkusi pasikliauti laiko patikrintomis, tėvų ir senelių išbandytais tradicijomis, leidžiančiomis pasijusti vienos šeimos nariais. Tad reikia visiems kartu galvoti, koku keliu toliau einant gausinsime šios šeimos narių būrį.

JAV LB yra didžiausia lietuvių išeivių bendruomenė pasaulyje. Savo veikloje ji remiasi 1949 m. Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto paskelbtais Lietuvos Chartos principais, raginančiais kiekvieną lietuvių ugdyti savo tautinę kultūrą, kalbą ir tradicijas ir „išlaikyti lietuvių tautos gyvybę“ perduoti ateities kartoms.



Nuotraukoje iš k.: Mark Hyman, Giedrius Subačius, Terry Clark, Olavi Arens, Irena Blekys, Ain Haas, Janis Chakars, Vėjas Liulevičius (prezidentas), Brad Woodworth, Jordan Kuck ir Guntis Šmidchens (2011 m. spalio 15 d.)

AABS tarybos posėdis UIC

GIEDRIUS SUBAČIUS

2011 m. spalio 15 d. Cikagoje, University of Illinois, savo metiniam posėdžiui susirinko Baltijos studijų pažangos asociacijos („Association for the Advancement of Baltic Studies“, arba AABS) taryba: Vėjas Liulevičius (prezidentas), Guntis Šmidchens, Ain Haas, Mark Hyman, Brad Woodworth, Irena Blekys, Jordan Kuck, Olavi Arens, Terry Clark, Janis Chakars ir Giedrius Subačius. Be įprastinių darbų (įvairių padalinių ataskaitų, biudžeto patvirtinimo ir kitų einamųjų reikalų), taryba daug dėmesio skyrė būsimai 23-ajai AABS konferencijai „Globali Baltija: Dar dvidešimt metų“, įvyksiančiai Cikagoje, UIC, 2012 metų balandžio 26–28 dienomis, kurią organizuoja PLB Lituanistikos studijų katedra UIC. Pritarta daugeliui dviejų konferencijos organizacinių komitetų atliktų darbų.

Konferencijos Programos komitetas sudarytas iš mokslininkų, rengiančių sesijas pagal disciplinas: Olavi Arens (Baltijos studijų pažanga), Vilius Rudra Dundzila (Estetika, Kūryba ir kultūra), Neringa Klumbytė (Antropologija), Kenneth Smith (Verslas ir ekonomika), Randy Richards (Verslo etika), Andris Straumanis (Komunikacija ir žiniasklaida), Kara Brown (Edukacija), Robert Smurr (Aplinka ir Visuomenės sveikata), Mara Lazda (Etninės mažumos Baltijoje), Tiina Ann Kirss (Lyčių studijos), Bradley Woodworth (Istorija ir atmintis), Dzintra Bond (Lingvistika), Kevin Karnes (Muzikologija), Daiva Markelis (Literatūrologija), Daunis Auers (Politologija, Tarptautiniai santykiai, Teisė), Dace Veinberga (Religijotyra) ir Daina S. Eglitis (Sociologija, Psichologija ir Demografija). Konferencijos tezių įteikimo laikas pasibaigė; šiuo metu Programos komitetui atsiųsta apie 190 pranešimų santraukų (nors tebeprismami ir pavėluoti siūlymai). Jų autoriams jau baigiami išsiuntinėti

pranešimų priėmimo į konferenciją patvirtinimai, dabar imami rengti konferencijos programos apmatai.

Vietos reikalų komitetas (Dalia Cidzikaitė, Ieva Dilytė, Ramunė Kubiliūtė, Aurelija Tamošiūnaitė, Karilė Vaitkutė, Agnė Vertelkaitė, Paulius Vertelka, Robertas Vitas, Adomas Šiudika ir Audronė Tamulienė) jau parengė ir paskelbė pasiūlymus, kaip ir kur dalyviams parankiausia apsistoti Cikagoje. Dabar dirbama su žiniasklaida ir įvairiais fondais, skelbiama informacija apie konferenciją ir jai renkamos lėšos. Kuriamos vakaro programos, planuojamos ekskursijos po Čikagą. Taryba išklauė į posėdį pakviestų Vietos komiteto reikalų atstovų Ramunės Kubiliūtės ir Aurelijos Tamošiūnaitės apžvalgų apie komiteto veiklą.

AABS taryba pritarė komitetų darbams. Ji taip pat nutarė iš dalies paremti magistro bei daktaro lygio studentų ir jaunųjų mokslininkų keliones į Čikagą kitais metais; AABS tebesilaiko puikios tradicijos rūpintis jaunaisiais mokslininkais.

Be kita ko, AABS taryba išklauė pernai savo sudaryto PLB Lituanistikos studijų katedrai remti komiteto (Olavi Arens, Guntis Šmidchens ir Ain Haas) ataskaitos. Taryba labai palankiai žiūri į naują užsimezgusį dialogą su UIC. Kontaktinis universiteto asmuo yra Literatūrų, kultūros studijų ir lingvistikos mokyklos (PLB Lituanistikos studijų katedra dabar yra tos mokyklos dalis) direktorė Rosilie Hernández; taryba skatino komitetą tęsti pokalbius ir surasti būdą UIC atgaivinti lietuvių kalbos dėstymą bei ateityje svarstyti magistro ir daktaro programų atkūrimo perspektyvas. Šiuo metu ieškoma galimybių bendradarbiauti su Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetais.

Prof. Giedrius Subačius – PLB Lituanistikos studijų katedros UIC vedėjas.

Richard Klementavičius, gyvenantis **Gulf Breeze, FL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums dosnią 100 dol. auką laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Esame nuoširdžiai Jums dėkingi už paramą.

A. a. Petro Dirdos atminimui, žmona Irena „Draugui“ paaukojo 240 dol. Nuoširdžiai užjaučiame šeimą, artimuosius ir dėkojame už auką.

Anglijos lietuviai turi savo lietuvių kunigą

Igyvendinant Lietuvos vyskupų konferencijos sprendimą skirti kunigą Donatą Klimašauską darbuotis su Anglijos lietuviais išeivijoje, šių metų spalio 9 d. įvyko oficialus kun. Donato pristatymas parapijai ir lietuviams išeivijoje. Ta proga aukotos šv. Mišios, kurias aukojė iš Kanados atvykęs Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovada prelatas Edmundas Putrimas, Londono Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Petras Tverijonas, vietos parapijos, į kurią paskirtas kun. Donatas, klebonas kun. Francis Wadsworth, Salford katedros klebonas kun. Thomas Anthony McBride, Salford vyskupijos generalinis vikaras kun. Anthony Kay, naujasis lietuvių kapelionas kun. Donatas ir kelis dešimtmečius lietuvių sielovada Salford vyskupijoje besirūpinęs kun. kan. Valentinas Kamaitis.

Šv. Mišių metu St. Marie's bažnyčia buvo pilna lietuviško žodžio ir maldos pasiilgusių lietuvių, dauguma jų – jaunimas ar jaunos šeimos su atžalomis. Buvo galima matyti ir keltą senosios išeivijos atstovų, Jungtinėje Karalystėje gyvenančių beveik 60 metų. Taip pat dalyvavo ir vietiniai parapijiečiai, atėję pasveikinti kun. Donatą ir susipažinti su Lietuva bei lietuviškomis tradicijomis. Po šv. Mišių vyko agapė.

Manoma, kad Manchester apylinkėse ir Šiaurės Anglijos srityje – Birmingham, Leeds, Liverpool – gyvena apie 40,000 lietuvių. Per didžiąsias šventes į šiuos miestus Mišias aukoti atvykdavo kunigai studentai iš Romos. Dabar turėdami savo kapelioną mūsų tautiečiai galės pasirūpinti santuokos sakramentu, pir-

majai komunijai, krikštui bei gauti kitus patarnavimus lietuvių kalba. Į šv. Mišias atvyko ir Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje dr. Oskaras Jusys ir patarėja bendruomenės klausimais Gitana Kilinskaitė.



Kun. Donatas Klimašauskas.

Kun. Donato tikslas ir pagrindinis uždavinys nešti Dievo žodį ir mokymą į mūsų tautiečių širdis ir gyvenimą, kad, sutvirtę tikėjimu, pasistiprinę tarpusavio bendrystėje, neprarastų tikėjimo malonės, kad ją sugebėtų perduoti savo atžaloms. Tikimasi suburti parapijos chorą, organizuoti sportinius renginius po šv. Mišių, vesti teminius vakarus, kad prie tikėjimo lobyno galėtume keliauti visi kartu, augdami žmogiškume ir broliškoje meilėje.

Užsienio lietuvių sielovados info

Romualda Rynne, gyvenanti **Crete, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Vladas ir Julija Žukauskai, gyvenantys **Riverside, IL**, pratęsdami metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščio išlaidoms sumažinti 100 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Jaunimo centro Moterų klubas, Chicago, IL, „Draugui“ paaukojo 25 dol. Tariame Jums nuoširdų ačiū.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Small Packages

Trucking

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363



Apžiūrėti partizanų bunkerį norėjo daugelis.

Lietuvos pokario istorija domina ne tik vyresnio amžiaus žmones

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Lietuvos Seimas 2011 metus yra paskelbęs Laisvės gynimo ir didžiųjų netekčių atminimo bei Holokausto aukomis tapusių Lietuvos gyventojų atminimo metais. Šalyje vyksta daug įvairių renginių, kurių metu primenama istorija, pagerbiami kovotojai už Nepriklausomybę, skiepijamos patriotinės vertybės. Vienas tokių neeilinių renginių – žygis „Broliai“ partizanų apygardoje, keliaujantis per įvairius Lietuvos miestus.



Vaikai piešė tokią Lietuvą, kokią įsivaizduoja.

„Dažnai sakoma, kad skaudi pokario istorija jaunimo nedomina, tai rūpi tik vyresnio amžiaus žmonėms. Šių renginių metu įsitikinome, kad tai netiesa – be jokios prievartos daugybė jaunų žmonių, pradedant pradinukais ir baigiant gimnazistais plūdus į mūsų surengtą žygį, domėjosi tautos istorija, dalyvavo konkursuose, koncertuose. Net erdvios salės negalėjo jų visų sutalpinti. Tai rodo, kad jaunimui įdomi istorija, ir patriotizmo tikrai netrūksta“, – sakė viena iš žygio organizatorių, „Sūduvos kultūros fondo“ vadovė Daiva Klimavičienė.

Šis fondas kartu su Marijampolės kultūros centru ir Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga surengė išvyką pokario kančių įamžinimo keliu. Kelios dešimtys žmonių, tarp kurių daugiausia buvo jaunimo, baikerių, aplankė Sūduvos krašte esančias rezistencijos ir genocido atminimą žen-

klinančias vietas, stabtelėjo prie paminklų aukoms atminti.

Rytojaus dieną Marijampolės J. Basanavičiaus aikštėje surengta akcija „Piešiame Lietuvą“ – visą valandą miesto pradinių klasių moksleiviai piešė tai, kas jiems yra Lietuva – Gedimino pilį, bažnyčios bokštus, krepšinio kamuolį, taip pat širdis, kuriose telpa visa Lietuva. Vėliau šie darbai iškabinti kultūros centre, šalia fotografijų parodos „Ir jie mokėjo džiaugtis...“, kurioje įamžintos partizanų gyvenimo akimirkos.

Daugiausia dėmesio sulaukė miesto centre pastatytas tikras partizanų bunkeris, kurį atvežė ir įrengė Juozo Vitkaus bataliono kariai. Prie šio bunkerio greitai nusidriekė smalsuolių eilutė – ir vaikai, ir suaugusieji norėjo užlipti kopetėlėmis ir pažiūrėti į jo vidų, nes bunkeris atkurtas lygiai toks, kokiam ir gyveno pokario metais partizanai. Šalia bunkerio Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro darbuotojai bei karo istorijos klubo „Grenadierius“ nariai bendravo su visais besidominčiais, atsakinėjo į klausimus, rodė ir aiškino, kokia skurdi buvo partizanų buitis, kokiomis sunkiomis sąlygomis jiems teko gyventi ir kovoti.

Visus domino ir tada naudoti ginklai, o su jaunimu susitikęs buvęs vietos partizanas, „Geležinio Vilko“ rinktinės 4-osios kuopos karys Albinas Skrinskas pasakojo, jog trejus metus slapstėsi miškuose ir žeminėse, ir iš 129 miško brolių mūšiams baigiantis gyvi buvo belikę vos devyni. Jis sakė, jog pelkėtuose miškuose bunkerius semdavo vanduo, tad slapstydavosi ir žeminėse ar statydavo palapines.

Apie Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio štabo bunkerio Raseinių rajone, Daugėliškių miške, tyrinėjimus praejusiais metais pasakojo šiuos darbus atlikę istorikai. Savo pasakojimus jie iliustravo nuotraukomis ir smulkiai paaiškino, kaip bunkeris buvo atrastas, kaip jis buvo pastatytas, kaip stengtasi jį atkasti ir išsaugoti. Daugeliui į paskaitą susirinkusių jaunų žmonių tai buvo ištis įdomu – salėje buvo itin tylu, jaunimas gaudė kiekvieną kalbėjusiųjų žodį.

Šis bunkeris buvo įrengtas 1948 metų balandį ir po dvejų metų MGB karinės operacijos metu sunaikintas. Tada žuvo penki partizanai, dar vienas suimtas gyvas. Tyrinėjimų metu rasta apie 1,000 įvairių radinių – ne tik ginklų, šaudmenų, bet ir skurdžia

Mylimam tėveliui

A † A

DANGUOLIUI JAKŠTUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame SKIRMANTEJ MIGLI-
NIENEJ, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Archy-
vų direktorę.

LTSC Tarybos vardu dr. Robertas Vitas,
LTSC Valdybos vardu dr. Augustinas Idzelis

buitį liudijančių detalių – audinio skiaučių, sagų su Vyčiu, molinių puodų, metalinių dubenėlių, vaistų ampulių, tvarsmenų. Tokie partizanų bunkerių tyrinėjimai pernai atlikti pirmą kartą, jie bus tęsiami ir toliau.

Didelio susidomėjimo susilaukė ir viktorina-konkursas „Būk mano brolis“, kurio metu jaunimas buvo labai aktyvus, į klausimus atsakinėjo įdomiai ir išradinčiai. Geriausias žinias parodė moksleiviai apdovanoti Seimo nario Arvydo Vidžiūno kelione po išpūdingiausią Vilniaus vietą, o trys patys geriausieji gimnazistai važiuos į Briuselį – tai europarlamentarės Radvilės Morkūnaitės dovana.

Pilna klausytojų salė klausėsi ir Amerikos katalikų universiteto teologijos magistranto, šiam universitete 2001–2006 metais moralinę teologiją studijavusio Vilkaviškio vyskupijos sielovados moderatoriaus kunigo Vaidoto Labašausko pranešimo. Jis pasakojo apie Lietuvos kunigų kovą prieš valdininkų savivalę, apie „Lietuvos Bažnyčios kronikos“ leidimą, ragino jaunimą susimąstyti, kokia kaina buvo iškovota laisvė. Jis kvietė jaunus žmones ateiti kurti Lietuvoje, savojoje žemėje, neskubėti ieškoti lengvesnio gyvenimo svetur.

Renginių metu susirinkusieji galėjo pasiklausyti partizaninių dainų, pažiūrėti dokumentinius filmus „Nesulaužyti priesaikos“, „Baladė apie Daumantą“ ir kitus. Kultūros centro salė buvo pilnutėlė, kai čia koncertavo dainininkė Aistė Smilgevičiūtė ir grupė „Skylė“. Ši grupė yra parengusi programą ir išleidusi albumą „Broliai“, skirtą 1944–1953 m. kovotojų atminimui.

Grupės dainos atskleidžia ne tik žmogaus, žengiančio pasipriešinimo okupacijai keliu, būseną, bet savaip iliustruoja ir patį partizaninį sąjūdį, išgyvenusį ne tik pakilimų, bet ir skaudžių netekčių bei išdavysčių. Šie kūriniai – pagerbimas tų jaunų žmo-

nių, kurie okupacijos metais po Antrojo pasaulinio karo turėjo tvirtą savo poziciją ir visomis jėgomis iki paskutinės kulkos priešinosi neteisėbei, ištikusiai jų gimtąją šalį. Būtent todėl grupė ne perdainavo autentiškas partizanų dainas, bet sukūrė savo, laisvės kovotojų pagerbimą įprasminančias dainas.

Albumą įkvėpė etnografo surinktos autentiškos partizaninės dainos bei partizano Liongino Baliukevičiaus-Dzūko dienoraštis. Albumo dramaturgija – nuo grėsmingų pirmųjų akordų, bylojančių apie okupacijos pradžią, smagios, optimistinės „Žalios dainos“, kai pats partizaninis pasipriešinimas buvo itin gyvybingas ir veržlus. Antroji albumo, kaip ir paties pasipriešinimo pusė, tampa rami, labiau baladinė, iki pat tragiškos baigties ir viltingos „Priesaikos“, kuri įprasmina visą pasipriešinimo istoriją.

Daina „Aštuoni karžygiai“ skirta aštuoniems partizanų vadams, 1949 m. vasarį susirinkusiems Minaičių kaime, Radviliškio rajone ir bunkeryje įkūrusiems Lietuvos laisvės sąjūdį. Daina „Klajūnė“ skirta pagerbti visas moteris, išėjusias į miškus ar aktyviai talkinusioms partizanams. Daina „Paskutinė kulka“ – partizanui Lionginui Baliukevičiui-Dzūkui, gyvam nepasidavusiam apsuptame bunkeryje. Dainą „Broliai aitvarai“ įkvėpė partizano Dzūko dienoraštyje perskaityta mintis apie brolius ir bendražygius, kurie buvo pasiekę tokią būseną, kad jau nebaisi jiems atrodė ir pati mirtis. Broliai, nugalėję mirtį – ši partizano mintis ir yra pagrindinis šios dainos, o ir viso albumo „Broliai“ leitmotyvas.

Pasibaigus visiems dviejų dienų renginiams, organizatoriai dar kartą pasidžiaugė, kad parodos, koncertai, susitikimai, paskaitos, konkursai susilaukė ištis didelio susidomėjimo, kad visiems – ir vyresniems, ir jauniems žmonėms praeitis yra svarbi, reikšminga, ji neužmiršta.



A. Vaškevičiaus nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemonte** maloniai kviečia spalio 26 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į Pasaulio lietuvių centro skaityklą (14911 127 th St., Lemont), kur bus rodomas dokumentinis filmas „Kavarskas“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Skyriaus raštinė atidaryta trečiadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. p. p. (PLC rūsyje, greta lifto). Tel. 630-243-8611.

■ **Vėlinės Švč. Mergelės Marijos Nekalto**tojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) minėsime spalio 30 d., sekmadienį. Apeigas pradėsime 10:15 val. r. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Po komunikacijos – meditacija, giesmės, eilėraščiai. Dalyvaus A. Barnišio ir V. Vakarutės vadovaujamas parapijos choras, J. Drutytės vadovaujama lektorių ir kantočių grupė bei A. Steponavičienės vadovaujama Amerikos lietuvių Romos katalikų sąjungos 20-toji kuopa.

■ **Lapkričio 5 d., šeštadienį, po šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos bažnyčioje (6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629) 5 val. p. p. rengiamas Vėlinių koncertas. Uždegs žvakeles, prisiminsime savo artimuosius, besilaisvius Amžinybėje, mintimis ir širdimi pabūsime Lietuvoje, kur prie mažiųjų žemės kauburėlio susirinkdavo visa šeima. Programą atliks solistai Genovaitė Bigenytė, Vilma Skučienė, Linas Sprindys, skaitovai ir kamerinis choras.

■ **Buvę Maria High School ir St. Casimir Academy** abiturientai, mokytojai, šeimų nariai ir draugai kviečiami į metines šv. Mišias pasimelsti už visus mirusiųs ir už tai, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios, kurias atnašaus kun. Msgr. Dennis Lyle, St. Mary of the Lake Seminary, Mundelein, rektorius, vyks lapkričio 5 d., šeštadienį, 9:30 val. r. seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Prieš Mišias – 9 val. r. – bus skaitomi mirusiųjų vardai. Mirusiųjų vardus prašoma pranešti iki spalio 29 d. adresu mbrown@mariahighschool.org.

■ **Metinis Draugo fondo narių suvažiavimas** vyks lapkričio 12 d. 10 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. DF taryba maloniai kviečia visus Draugo fondo narius dalyvauti suvažiavime.

■ **Marijos Remienės antrosios knygos** „JAV lietuvių kultūros keliuose“ sutiktuvs įvyks lapkričio 13 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont. Programoje dalyvaus rašytoja, buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir „Draugo“ bendradarbis dr. Romualdas Kriaučiūnas. Popietę globoja skautininkių ir vyr. skaučių draugovė „Sietuva“. Draugovės draugininkė dr. Vilija Kerelytė.

■ **Eglės Juodvalkės knygos apie Lietuvos partizanus** „Sakalai naktį nemie-

ga“ sutiktuvs vyks Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre lapkričio 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Paskaitininkė – „Draugo“ vyr. redaktorė dr. Dalia Cidzikaitė, programos vedėjas Linas Umbrasas. Rengia Lietuvos rašytojų draugija.

■ **Tėvelių ir senelių dėmesui! Vydūno** jaunimo fondas šį rudenį skirs stipendijas (po 1,000 dol.) studijuojantiems lietuvių skautų sąjungos nariams. Informaciją rasite Vydūno fondo tinklalapio Stipendijų skyriuje www.vydunofondas.net

■ **Vydūno fondas kviečiame lietuvių visuomenę** ir skautiškosios šeimos narius lapkričio 20 d. 12:30 val. p. p. dalyvauti pasaulinio lygio mokslininko, Purdue University profesoriaus emerito Romualdo Viskantos pagerbime, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Programoje: trumpa akademinė dalis ir pietūs. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iki lapkričio 6 d. Militai Lauraitienei tel. 708-489-2941.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **JAV LB New Haven apylinkė** maloniai kviečia į M. K. Čiurlionio kūrinių koncertą ir paskaitą, kurie įvyks šeštadienį, spalio 29 dieną, 2 val. p. p. The Church of the Redeemer bažnyčios salėje, 185 Cold Spring St, New Haven, CT 06511. M. K. Čiurlionio kūrinius atliks pianistas Gabrielius Alekna. Dr. Stasys Goštautas skaitys paskaitą apie M. K. Čiurlionio meną.

■ **Spalio 29 d. nuo 3 val. p. p. iki 5 val. p. p.** galerijoje „OK Harris Works of Art“ (383 West Broadway, New York, NY 10012) vyks Kęstučio Zapkaus (Kes Zapkus) parodos atidarymas. Paroda veiks iki gruodžio 3 d. Daugiau informacijos tel. 212-431-3600 arba tinklalapyje www.keszapkus.com

■ **Šiaulių miesto berniukų choras „Dagilėlis“** spalio 29 d. 7:30 val. v. giedos Šv. Andriejaus bažnyčioje (19-ta ir Wallace St. sankryža, Philadelphia, PA).

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** seserys ir rėmėjų valdyba kviečia tautiečius į kasmetinį Vėlinių dienos paminėjimą seserų sodyboje (600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260). Metinis mirusiųjų paminėjimas ir rėmėjų sąskrydis vyks spalio 30 d. Pradžia 10:30 val. r. Apie savo dalyvavimą prašoma pranešti iki spalio 27 d. tel. 860-928-7955 arba el. paštu sesigne@gmail.com

■ **Lapkričio 16 d. 7:30 val. v. E. J. Thomas Performing Arts Hall** (198 Hill St., Akron, OH 44325) violončelininkas Joshua Roman atliks Debussy, Piazzolla, Visconti ir Brahms kūrinius. Akompanuos pianistas Andrius Žlabys.

■ **Lapkričio 19 d. 8 val. v. Lenkų namuose** (177 Broadway Clark, NJ 07066) koncertuos grupė iš Lietuvos „Lemon Joy“. Nors grupės pavadinimas ir nelietuviškas, bet jie atlieka tikrai geras lietuviškas dainas. Jų galite pasiklausyti tinklalapyje myliumuzika.lt. Bilietus užsisakyti galima tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

Šventiniai pietūs „Draugo“ veiklai paremti vyks spalio 30 d. „Royalty West Banquet“

(8675 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)

Pradžia 1 val. p. p.

Meninę programą atliks

Kauno valstybinio dramos teatro vadovas,

aktorius **Egidijus Stancikas**

Daugiau informacijos suteiks „Draugo“ administracija **tel. 773-585-9500.**

Primename skaitytojams, kad gražintų loterijos bilietų šakneles.



Gražindami „Draugo“ pokylio bilietėlių šakneles auکوjo: 70 dol. Theresa Vaitkunas, Warren, MI; Vida Jankauskas, Woodhaven, NY. 50 dol. Zenonas Šukys, Chicago, IL; Zita Baltramonas, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už paramą laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti.



Akademinių skautų sąjungos metinės šventės metu, kuri vyko spalio 15 d. „Carmelite Spiritual Center“, Darien. IL buvo prisiminta per anksti į Amžinybę iškeliavusi skyriaus pirmininkė, vyr. sk. fil. a. a. Jolanda Kerelienė.

Nuotraukoje: skyriaus valdybos nariai prie jos nuotraukos (iš k.): filisteriai Aušrelė Sakalaitė, Danguolė Bielskienė, dr. Vilija Kerelytė, Erika Brooks, Birutė Vilutienė, Kristina Vaičikonienė ir Jonas Variakojis.

Jūratės Variakojienės nuotr.

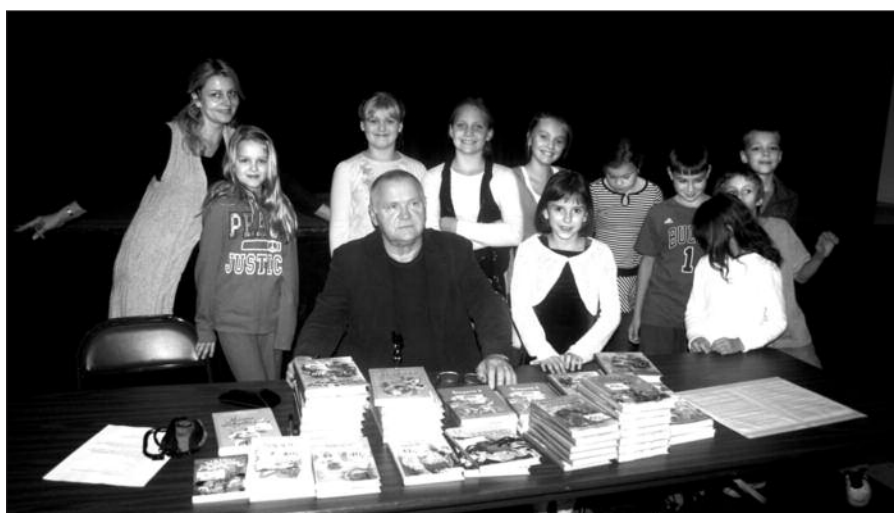
Renginiai St. Petersburg, FL

■ **JAV LB St. Petersburg, FL apylinkės** metinis susirinkimas vyks Lietuvių klubo didžiojoje salėje (Lithuanian Club, 4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL 33714) spalio mėn. 27 d., ketvirtadienį, 2 val. p. p., tuojau po Klubo priešpiečių. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

■ **Šeštadienį, lapkričio 5 d. St. Petersburg, FL Lietuvių klubo** patalpose (Lithuanian Club, 4880 – 46th Ave.,

North, St. Petersburg, FL 33714) Klubo valdyba nuo 8 val. r. iki 2 val. p. p. rengia naudotų daiktų išpardavimą („Garage Sale“) Kviečiame apsilankyti!

■ **St. Petersburg, FL Lietuvių klubo** metinis-rinkiminis narių susirinkimas vyks š. m. lapkričio 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Klubo salėje (Lithuanian Club, 4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL 33714). Visi nariai kviečiami dalyvauti.



Šį savaitgalį Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje kvietimu JAV lankosi žinomas Lietuvoje vaikų rašytojas Vytautas Račickas. Spalio 21 d. jis susitiko su Čikagos lituanistinės ir Lemont Maironio lituanistinės mokyklų mokiniais. Rašytojas papasakojo apie savo kūrybos kelią, skaitė ištraukas iš savo kūrinių, atsakė į klausimus.

Nuotraukoje rašytojas Vytautas Račickas su Čikagos lituanistinės mokyklos 4 B skyriaus mokiniais ir jų mokytoja Daiva Vaitkiene.

Marytės Rekašienės nuotr.

Pirksiu Žmuidzinavičiaus,
Rimšos, Vizgirdos ir Kasiulio
tapybos darbus.
Tel. 708-349-0348.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500